

БЕЛА КЊИГА ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

WHITE PAPER ON DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

БЕЛА КЊИГА ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
WHITE PAPER ON DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

Приредили
Др Дејан Стојковић, пуковник
Душан Мрдак, пуковник
Борис Стојковић, потпуковник
Др Бранкица Појскоњак Лукић
Мр Борђе Петровић, потпуковник
МА Марко Голубовић

БЕЛА КЊИГА ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Прво издање

Издавач
Медија центар „Одбрана”
Библиотека „Војна књига”
Књига број 2599
Едиција Војна публицистика

За издавача
Директор
Биљана Пашић, пуковник

Начелник Одељења за издавачку
делатност – Редакција „Војна књига”
Горан Јањић, дипл. инж.

Уредник
Владимир Почуч, потпуковник

Дизајн
Оливера Синадиновић

Фотографије
Медија центар „Одбрана”

Превод
Гордана Кубура
Синиша Божовић
Александра Берић

Језички редактор
Наташа Николић

Коректор
Јелица Живановић

Тираж 600 примерака

Штампа
Војна штампарија, Београд

Copyright © Медија центар „Одбрана”, 2023.

ISBN 978-86-335-0844-5

Editorial Board
COL Dejan Stojković, PhD
COL Dušan Mrdak
LTC Boris Stojković
Brankica Potkonjak Lukić, PhD
LTC Đorđe Petrović, MA
Marko Golubovic, MA

WHITE PAPER ON DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SERBIA
First edition

Publisher
Media Centre ‘Odbrana’
Library ‘Vojna knjiga’
Publication number 2599
Edition Vojna publicistika

For the editor
Director
COL Biljana Pašić

Head of the Section for Publishing
– Editorial Office ‘Vojna knjiga’
Goran Janjić, BSc

Editor
LTC Vladimir Počuč

Design
Olivera Sinadinović

Photography
Media Centre ‘Odbrana’

Translation
Gordana Kubura
Siniša Božović
Aleksandra Đerić

Language editor
Nataša Nikolić

Proof-reader
Jelica Živanović

Circulation 600 copies

Print
Vojna štamparija, Belgrade

Copyright © Media Centre ‘Odbrana’, 2023

ISBN 978-86-335-0844-5

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОЛИТИКУ ОДБРАНЕ
Управа за стратегијско планирање
MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF SERBIA
DEFENCE POLICY SECTOR
Strategic Planning Department

**БЕЛА КЊИГА ОДБРАНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**
**WHITE PAPER ON DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF SERBIA**

Београд 2023.
Belgrade 2023

САДРЖАЈ / CONTENT

7	РЕЧ МИНИСТРА ОДБРАНЕ // FOREWORD BY THE MINISTER OF DEFENCE
9	УВОД // INTRODUCTION
13	СТРАТЕГИЈСКИ КОНТЕКСТ // STRATEGIC CONTEXT
19	ПОЛИТИКА ОДБРАНЕ // DEFENCE POLICY
21	Одбрамбени интереси // Defence Interests
23	Планирање одбране // Defence Planning
25	Међународна сарадња у области одбране // International Defence Cooperation
29	КОНЦЕПТ ТОТАЛНЕ ОДБРАНЕ // TOTAL DEFENCE CONCEPT
33	СИСТЕМ ОДБРАНЕ // DEFENCE SYSTEM
37	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ // MINISTRY OF DEFENCE
41	ВОЈСКА СРБИЈЕ // SERBIAN ARMED FORCES
47	ЉУДСКИ РЕСУРСИ // HUMAN RESOURCES
53	МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ // MATERIAL RESOURCES
55	Наоружање и војна опрема // Arms and Military Equipment
58	Одбрамбена индустрија // Defence Industry
60	Интендантура // Quartermaster Service
61	Војна инфраструктура // Military Infrastructure
63	ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ // DEFENCE FUNDING
69	ВОЈНО ОБРАЗОВАЊЕ // MILITARY EDUCATION
73	ВОЈНО ЗДРАВСТВО // MILITARY HEALTHCARE SYSTEM
77	ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ ЗА ПОТРЕБЕ ОДБРАНЕ // RESEARCH AND DEVELOPMENT IN DEFENCE
81	ОДБРАНА И ДРУШТВО // DEFENCE AND SOCIETY
83	Односи са јавношћу // Public Relations
83	Традиција и култура // Tradition and Culture
84	Војска и вера // Military and Religion
84	Цивилно-војна сарадња // Civil-Military Cooperation
86	Изградња интегритета // Building Integrity
86	Сарадња са организацијама цивилног друштва // Cooperation with Civil Society
87	УМЕСТО ЗАКЉУЧКА // IN LIEU OF A CONCLUSION

**Бела књига одбране
Републике Србије
представља свеобухватан
водич кроз систем одбране
и актуелну стратегију
одбране, на путу изградње
сигурне и просперитетне
будућности Србије**

**The White Paper on
Defence of the Republic of
Serbia is a comprehensive
guide through the defence
system and the current
defence strategy, on the
way to building a safe
and prosperous future for
Serbia**

РЕЧ МИНИСТРА ОДБРАНЕ

Савремени свет обележен је новим глобалним изазовима и претњама, динамичним геополитичким променама и брзим научно-технолошким напретком. Основни задатак сваке државе, да штити и остварује националне интересе, у таквим условима захтева целовит и флексибилан приступ у области одбране.

По том становишту успешност одбране земље, која се првенствено ослања на способности организоване оружане силе каква је војска, зависи и од других друштвених субјеката и њихове способности да допринесу безбедности и развоју друштва својим деловањем у миру, ванредном или ратном стању.

У актуелним временима глобалних подела, конфронтација, надметања за ресурсе и позиције, која се неповољно рефлектују на укупно стање у свету, потребно је појачати напоре за успостављање и унапређивање односа заснованих на међународном праву, међусобном разумевању, поштовању, сарадњи и солидарности.

Објављивањем Беле књиге одбране управо у тренутку када се чини да се проблеми гомилају, а кризне ситуације продубљују без изгледног решења на видику, Република Србија жели да целокупној јавности истакне своје дубоко уверење да државе конструктивним учешћем у међународној сарадњи стварају претпоставке за мир и будућност достојну човека.

Бела књига одбране Републике Србије представља свеобухватан водич кроз систем одбране и актуелну стратегију одбране, на путу изградње сигурне и просперитетне будућности Србије.

Бела књига одбране служи и као подсетник да је, иако су изазови и претње све сложенији, наша одлучност да обезбедимо мир и безбедност за наш народ где год се он налазио чврста и постојана.

FOREWORD BY THE MINISTER OF DEFENCE

The contemporary world is characterised by new global challenges and threats, dynamic geopolitical changes and rapid scientific and technological progress. The primary task of every state to protect and pursue national interests in such conditions requires a comprehensive and flexible approach in the field of defence.

Accordingly, the success of the national defence, which primarily relies on the capabilities of an organised armed force such as the military, also depends on other actors in the society and their abilities to contribute to the security and development of the society in peacetime, state of emergency, or war.

In the current times of global divisions, confrontations, and competition for resources and positions, which negatively affect the overall situation in the world, it is necessary to strengthen efforts to establish and improve relations based on international law, mutual understanding, respect, cooperation and solidarity.

By publishing the White Paper on Defence at the moment when problems seem to be accumulating and crises are deepening with no apparent solution in sight, the Republic of Serbia wants to express to the entire public its deep conviction that the states create the prerequisites for peace and future with dignity for people through constructive participation in international cooperation.

The White Paper on Defence of the Republic of Serbia is a comprehensive guide through the defence system and the current defence strategy, on the way to building a safe and prosperous future for Serbia.

The White Paper on Defence also serves as a reminder that, while the challenges and threats are increasingly complex, our determination to ensure peace and security for our people wherever they are is strong and enduring.

Пред нама су бројни изазови и ми морамо бити спремни да се са њима суочимо. Наша заједничка обавеза је да пружимо свој максимум у стварању услова да генерације које долазе живе у миру и у слободној и снажној Србији.

Министарство одбране и Војска Србије наставиће да буду поуздан партнер свим другим домаћим и међународним институцијама у напорима за изградњу и очување мира и безбедности и стварање просперитетне будућности за нашу земљу и све њене грађане.

Милош Вучевић

There are many challenges ahead of us and we must be ready to face them. Our common obligation is to devote maximum effort to create the conditions for the coming generations to live in peace and in a free and strong Serbia.

The Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces will remain a reliable partner to all other national and international institutions in efforts to build and preserve peace and security and create a prosperous future for our country and all its citizens.

Miloš Vučević

УВОД

Објављивањем Беле књиге одбране Република Србија жели да допринесе транспарентности о питањима која се односе на националну одбрану, упоредо са настојањем да се оснаже поверење, разумевање и сарадња на глобалном нивоу, као претпоставке за изградњу стабилног међународног безбедносног окружења.

У Белој књизи одбране дат је осврт на актуелни стратегијски контекст, представљена су основна опредељења политике одбране, са посебним нагласком на концепт тоталне одбране, организација Министарства одбране, мисије, задаци и организација Војске Србије, као и друге информације којима се домаћа и страна јавност упознаје са актуелним процесима, постигнутим резултатима и пројекцијама даљег развоја система одбране Републике Србије.

Сталном модернизацијом, оптимизацијом и развојем система одбране унапређује се остваривање одбрамбене функције државе. Војска Србије, као носилац војне одбране земље, чувар традиције српске војске и највише вредности у нашем народу – слободе, континуирано изграђује своје оперативне и функционалне способности ради извршавања утврђених мисија и задатака. Инвестирање у одбрану један је од приоритета Републике Србије, посебно у људе и материјалне ресурсе. На тај начин стварају се претпоставке за развој система одбране ради очувања мира и безбедности, као кључних предуслова за даљи друштвени развој и просперитет.

Спровођењем политике одбране, засноване на војној неутралности, Република Србија афирмише концепт кооперативне безбедности кроз активно учешће у процесима сарадње и заједничког деловања са другим субјектима међународних односа у изградњи глобалне, регионалне и националне безбедности. Посебна пажња посвећује се учешћу у мултинационалним операцијама, чиме се доприноси јачању међународне позиције

INTRODUCTION

By publishing the White Paper on Defence, the Republic of Serbia would like to contribute to the transparency of issues related to national defence, along with the efforts to build up confidence, understanding and cooperation at the global level, as a prerequisite for building a stable international security environment.

The White Paper on Defence provides an overview of the current strategic context, presents the main defence policy orientations with special emphasis on the total defence concept, the organisation of the Ministry of Defence, the missions, tasks and organisation of the Serbian Armed Forces, as well as other information to acquaint the domestic and international public with current processes, achieved results and projections of further development of the defence system of the Republic of Serbia.

The implementation of the state's defence function is improved through constant modernisation, optimisation and development of the defence system. The Serbian Armed Forces, as the holder of main responsibility for the military defence of the country, the guardian of the Serbian military tradition and the highest value of our nation - freedom, continuously builds its operational and functional capabilities in order to execute the assigned missions and tasks. Investing in defence is one of the priorities of the Republic of Serbia, with a special emphasis on personnel and material resources. In this way preconditions for the defence system development in order to preserve peace and security, as key prerequisites for further social development and prosperity, are met.

By implementing the defence policy based on military neutrality, the Republic of Serbia promotes the concept of cooperative security through active participation in the processes of cooperation and joint action with other actors of international relations in building global, regional and national security. Special attention is paid to participation in multinational operations, which contributes to the strengthening

Републике Србије и заштити универзалних вредности, као што су људска права, демократија и владавина права, али и препознатљивости наше земље као равноправног и поузданог партнера.

Република Србија је стратешки опредељена да, у складу са својим националним и одбрамбеним интересима и економским могућностима, настави да развија систем одбране, усредсређујући се на примену концепта тоталне одбране. Полазећи од уверења да је безбедност недељива, Република Србија се залаже и спремна је да учествује у изградњи мира, као предуслова за просперитет у свим деловима планете.

of the international position of the Republic of Serbia and the protection of universal values, such as human rights, democracy and the rule of law, as well as the acknowledgement of our country as an equal and reliable partner.

In accordance with its national and defence interests and economic capabilities, the strategic determination of the Republic of Serbia is to continue to develop its defence system, focusing on the implementation of the total defence concept. Based on the belief that security is indivisible, the Republic of Serbia is committed and ready to participate in building peace, as a prerequisite for prosperity in all parts of the world.

СТРАТЕГИЈСКИ КОНТЕКСТ

STRATEGIC CONTEXT

У врло сложенем стратегијском окружењу, Република Србија настоји да снажним спољнополитичким залагањем, дипломатским и правним средствима заштити и оствари своје националне интересе и обезбеди одговарајућу позицију у међународним односима

In a very complex strategic environment, the Republic of Serbia strives to protect and pursue its national interests and secure a proper position in international relations through strong foreign policy, diplomatic and legal means

Стратегијски контекст у коме Република Србија остварује своје националне интересе наставља да се убрзано мења и у трећој деценији 21. века. Промене, које су далекосежне и дубинске, условљене су многобројним чиниоцима, од којих се посебно истичу политички, војни, економски и техничко-технолошки. Процес преображаја глобалног стратегијског окружења, чије трајање и исход нису извесни, превасходно подразумева транзицију и дисперзију моћи између различитих субјеката на међународној сцени, уз све израженији утицај недржавних актера. Појава нових центара моћи на глобалном и регионалном нивоу показатељ је да се стање међународних односа помера ка мултиполарности.

На глобалном нивоу значајан потенцијал за настанак и ширење различитих врста сукоба представља све израженије надметање великих сила, кршење основних принципа међународног правног поретка, велике разлике у степену економског и технолошког развоја, недостатак и неравномерна дистрибуција природних ресурса, угрожавање енергетске и информационе безбедности, последице промене климе и друго. Такође, дуготрајни, замрзнути и посреднички сукоби у појединим регионима стварају безбедносне и политичке околности које ће, због сложености, дугорочно доприносити постојању глобалних изазова и претњи безбедности.

Актуелни оружани сукоб на европском тлу, у Украјини, нарочито је сложен, непредвидивог и деструктивног карактера због све отворенијег сукобљавања великих сила, са потенцијалом да из основа промени односе у свету и рефлектује се, директно или посредно, на безбедност других држава.

Међународну безбедност додатно угрожава злоупотреба информационо-комуникационих технологија, с обзиром на њихову софистицираност и пораст примене у свим областима друштвеног живота. Савремена достигнућа, као што је вештачка интелигенција, отварају нове могућности, које истовремено могу представљати и претњу по безбедност држава и грађана. Недовољно развијена контрола развоја и примене савремених технологија увећава осетљивост и изложеност ризицима и опасностима све учеснике међународних односа.

Савремени изазови и претње безбедности, због транснационалног и асиметричног карактера,

Тhe strategic context in which the Republic of Serbia pursues its national interests continues to change rapidly in the third decade of the 21st century. The far-reaching and profound changes are caused by numerous political, military, economic and technological factors. The process of transformation of the global strategic environment, with uncertain duration and outcome, primarily implies the transition and dispersion of power between various actors on the international scene, with an increasing influence of non-state actors. The emergence of new centres of power at the global and regional levels indicates that international relations are moving towards multipolarity.

At the global level, a significant potential for the emergence and spread of various types of conflicts is reflected in the increasing competition of great powers, violation of basic principles of the international legal order, substantial differences in the degree of economic and technological development, insufficiency and uneven distribution of natural resources, energy and information security threats, the climate change consequences and more. Also, protracted, frozen and proxy conflicts in certain regions create security and political circumstances that will contribute to global challenges and threats in the long term, due to their complexity.

The current armed conflict on European soil, in Ukraine, has a particularly complex, unpredictable and destructive character due to the increasingly open confrontation of great powers, with the potential to fundamentally change relations in the world, in turn reflecting on the security of other states, directly or indirectly.

International security is additionally threatened by the abuse of information and communication technologies, given their sophistication and increasing application in all areas of social life. Contemporary achievements, such as artificial intelligence, open up new opportunities, while at the same time posing threats to the security of states and citizens. Insufficiently developed control over the development and application of modern technologies increases the sensitivity and exposure to risks and dangers of all international relations actors.

Contemporary security challenges and threats, due to their transnational and asymmetric character, point to the indivisibility of international security. Bearing in mind the increasingly frequent

указују на недељивост међународне безбедности. Имајући у виду све учесталији унилатерализам и интервенционизам, све је већа потреба да се субјекти међународних односа залажу за мир, сарадњу, партнерство и заједничко деловање усмерено ка заштити општеприхваћених универзалних вредности и на њима утемељених интереса. Сарадња у области одбране и безбедности један је од кључних чинилаца у обезбеђењу мира, стабилности и демократског развоја држава савременог света.

Европска унија и њене државе чланице суочавају се са потребом решавања бројних сложених питања, која, између осталог, утичу и на процес њеног проширења. Додатни изазови за европску безбедност су кризна жаришта у непосредној близини, која појачавају опасности од тероризма, неконтролисаних миграција и финансијске нестабилности. Те околности намећу потребу за даљим напретком у хармонизацији односа и интереса европских држава, у чему водећу улогу има Европска унија.

Стање безбедности у региону Југоисточне Европе нарушавају сепаратистичке тежње, национални, верски и политички екстремизам, економски и социјални проблеми, миграције, корупција, организовани криминал, епидемије, недовољно изграђене државне институције, елементарне непогоде, техничко-технолошке несреће и друго. Значајан утицај на безбедносну ситуацију у региону имају проблеми наслеђени из прошлости, покушаји ревизије историје, као и последице минулих оружаних сукоба. Безбедност региона Југоисточне Европе нарочито је угрожена покушајима наметања нелегалне промене међународно признатих граница и великодржавним пројектима.

Због сложеног карактера безбедности у региону државе су све упућеније да заједничким деловањем сузбијају негативне процесе који угрожавају њихову безбедност. Посебан значај за консолидовање мира и стабилности имају успостављене регионалне безбедносне иницијативе. Ангажовање Европске уније и Организације северноатлантског уговора (НАТО) важно је за стабилност на простору Југоисточне Европе. Државе региона препознају неопходност да кроз сарадњу ојачају узајамно поверење, допринесу укупном развоју региона и тиме створе услове за приступање Европској унији, као заједничком интересу.

unilateralism and interventionism, there is a growing need for the international actors to advocate for peace, cooperation, partnership and joint action towards the protection of generally accepted universal values and interests based on them. Cooperation in the field of defence and security is one of the key factors in ensuring peace, stability and democratic development of the states of the modern world.

The European Union and its member states face the need to solve a number of complex issues that, among other things, affect its enlargement process. Additional challenges for European security are crisis hotspots in the immediate vicinity, which further increase the dangers of terrorism, uncontrolled migration and financial instability. The aforementioned circumstances impose the need for further progress in the harmonisation of relations and interests of European states, where the European Union plays a leading role.

The state of security in the region of Southeast Europe is undermined by separatist aspirations, ethnic, religious and political extremism, economic and social problems, migration, corruption, organised crime, epidemics, insufficiently built government institutions, natural disasters, technological accidents and more. The security situation in the region is significantly affected by inherited problems from the past, history revision attempts, as well as the consequences of past armed conflicts. The security of the region of Southeast Europe is particularly threatened by attempts to impose illegal changes in internationally recognised borders as well as greater state projects.

Due to the complex character of security in the region, the states are increasingly aware that joint action is required to suppress negative processes that threaten their security. The established regional security initiatives are of particular importance for consolidating peace and stability. The engagement of the European Union and the North Atlantic Treaty Organisation (NATO) is important for stability in Southeast Europe. The states of the region recognise the necessity to strengthen mutual trust through cooperation, contribute to the overall development of the region and thus meet the conditions for joining the European Union, as a common interest.

In a very complex strategic environment, the Republic of Serbia strives to protect and pursue its national interests and secure a proper position in international relations through strong foreign policy,

У врло сложенем стратегијском окружењу, Република Србија настоји да снажним спољнополитичким залагањем, дипломатским и правним средствима заштити и оствари своје националне интересе и обезбеди одговарајућу позицију у међународним односима. Признавање независности територије коју административно обухвата Аутономна Покрајина Косово и Метохија од држава у непосредном окружењу, као и других држава, неповољно се одражава на међусобно поверење и регионалну безбедност. Актуелна безбедносна ситуација у Покрајини и статус политичког дијалога са привременим институцијама самоуправе у Приштини представљају највеће политичко-безбедносне изазове за Републику Србију. Једнострани потези Приштине и неспровођење договорених обавеза, трансформација такозваних Косовских снага безбедности у оружане снаге, као и значајно погоршање безбедносне ситуације у Покрајини представљају безбедносну претњу за Републику Србију.

Војне претње по безбедност Републике Србије, које се испољавају у облику агресије и оружане побуне, сматрају се мало вероватним. Националну безбедност угрожавају невојни изазови и претње, као што су сепаратистичке тежње, тероризам, национални и верски екстремизам, масовне илегалне миграције, корупција, организовани и високотехнолошки криминал, проблеми економског и демографског развоја, епидемије, недостатак енергетских ресурса и последице природних и других непогода. Поред тога, безбедност Републике Србије у континуитету подривају хибридне претње које се, између осталог, испољавају у виду организованог ширења лажних вести и дезинформисања, политичких, економских и других притисака, изазивања етничких и верских тензија, подршке екстремистичким групама, сајбер напада и слично.

Разумевање стратегијског контекста и правремено прилагођавање његовим променама ствара услове за превентивно деловање и ефикасан одговор система одбране на изазове и претње безбедности, ради заштите и остваривања националних и одбрамбених интереса Републике Србије.

diplomatic and legal means. The recognition of the independence of the territory that is administratively covered by the Autonomous Province of Kosovo and Metohija by the states in immediate vicinity, and other states affects the mutual trust and regional security. The current security situation in the Province and the status of the political dialogue with the Provisional Institutions of Self-Government in Pristina represent the biggest political and security challenges for the Republic of Serbia. Pristina's unilateral moves and non-implementation of agreed obligations, the transformation of the so-called 'Kosovo Security Forces' into armed forces, as well as the significant deterioration of the security situation in the Province pose a security threat to the Republic of Serbia.

Military threats to the security of the Republic of Serbia in the form of aggression and armed rebellion are considered unlikely. National security is threatened by non-military challenges and threats, such as separatist aspirations, terrorism, national and religious extremism, mass illegal migration, corruption, organised and high-tech crime, problems of economic and demographic development, epidemics, lack of energy resources and consequences of natural and other disasters. In addition, the security of the Republic of Serbia is continuously undermined by hybrid threats which, among other things, manifest themselves in the form of organised spread of fake news and disinformation, political, economic and other pressures, causing ethnic and religious tensions, support for extremist groups, cyber-attacks and the like.

Understanding the strategic context and timely adaptation to its changes are the prerequisites for preventive action and effective response of the defence system to security challenges and threats, in order to protect and pursue the national and defence interests of the Republic of Serbia.

ПОЛИТИКА ОДБРАНЕ
DEFENCE POLICY

Упркос порасту
нестабилности у свету, које
неретко прерастају у оружане
сукобе, Република Србија
остаје посвећена изградњи
мира и безбедности,
првенствено учешћем
у мултинационалним
операцијама под окриљем
Уједињених нација и
Европске уније

Despite the rising instability
in the world, which often
turns into armed conflicts, the
Republic of Serbia remains
committed to building peace
and security in the world,
primarily by participating
in multinational operations
under the auspices of the
United Nations and the
European Union

Одбрана је функција државе којом се обезбеђује заштита и остваривање одбрамбених интереса. Некада прегнуће за слободу, правду и опстанак становништва, данас је одбрана Републике Србије у знаку стварања мирног, стабилног и безбедног окружења, као предуслова за лични напредак грађана, целокупног друштва и државе, као и региона.

Спровођењем политике одбране стварају се услови за превентивно деловање и одлучан одговор на изазове и претње безбедности, ради заштите и остваривања одбрамбених интереса. Планирањем одбране, развојем система одбране, међународном војном сарадњом и другим активностима у домену политике одбране унапређују се одбрамбене способности и доприноси повољнијем безбедносном окружењу.

Одбрамбени интереси

Република Србија је чврсто опредељена да штити и оствари своје одбрамбене интересе, који су израз највиших вредности и општих потреба грађана за изградњом и очувањем безбедности и стабилности, као суштинским претпоставкама слободног и демократског развоја друштва. Одбрамбени интереси исходе из националних интереса, који су засновани на универзалним и националним вредностима произашлим из Устава и наслеђа српског народа и свих грађана који живе у Републици Србији.

Одбрамбени интереси утврђени у Стратегији одбране Републике Србије су заштита суверености, независности и територијалне целовитости, заштита безбедности Републике Србије и њених грађана, очување мира и безбедности у региону и свету, унапређење националне безбедности и одбране кроз процес европских интеграција, војна неутралност Републике Србије и сарадња и партнерство са државама и међународним организацијама у области безбедности и одбране.

Република Србија је одлучна да, у складу са Пољеом Уједињених нација и основним принципима међународног права, заштити свој суверенитет и територијални интегритет и безбедност грађана свим инструментима моћи и расположивим ресурсима. Залаже се за поштовање начела равноправности међу државама, немешања у унутрашње ствари других држава, мирног решавања спорова, као и уважавања различитости кроз поштовање међународних норми и правила.

Дefence is a function of the state that ensures the protection and pursuit of its defence interests. Once a struggle for freedom, justice and the survival of the population, today the defence of the Republic of Serbia is under the banner of creating a peaceful, stable and safe environment, as a prerequisite for the well-being of individual citizens, the entire society and the state, as well as the region.

The implementation of the defence policy creates the conditions for preventive action and decisive response to security challenges and threats, in order to protect and pursue defence interests. Defence planning, defence system development, international military cooperation and other activities in the field of defence policy enhance defence capabilities and contribute to a favourable security environment.

Defence Interests

The Republic of Serbia is firmly determined to protect and pursue its defence interests, which express the highest values and general needs of the citizens for building and preserving security and stability, as essential prerequisites for free and democratic development of society. Defence interests stem from national interests, which are based on universal and national values derived from the Constitution and heritage of the Serbian people and all citizens living in the Republic of Serbia.

The defence interests established in the Defence Strategy of the Republic of Serbia are the protection of sovereignty, independence and territorial integrity, protection of security of the Republic of Serbia and its citizens, preservation of peace and security in the region and world, improvement of national security and defence through the process of European integration, military neutrality of the Republic of Serbia and cooperation and partnership with other states and international organisations in the field of security and defence.

In accordance with the Charter of the United Nations and the basic principles of international law, the Republic of Serbia is determined to protect its sovereignty and territorial integrity and the security of its citizens with all instruments of power and available resources. It advocates the principles of equality between states, non-interference in the internal affairs of other states, peaceful settlement of disputes, as well as respect for diversity in accordance with international norms and rules.

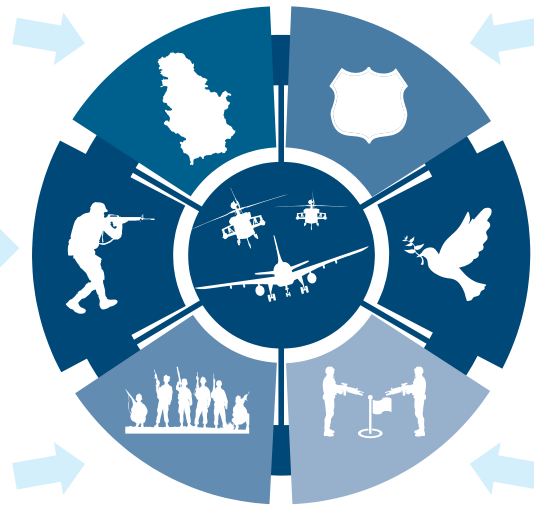
/ Заштита суверености,
независности и територијалне
целовитости

/ Protection of sovereignty,
independence and territorial
integrity

/ Сарадња и партнерство са
државама и међународним
организацијама у области
безбедности и одбране

/ Cooperation and partnership
with other states and
international organisations in
the field of security and defence

/ Војна неутралност
/ Military neutrality

/ Заштита безбедности
Републике Србије и њених
грађана
/ Protection of security of the
Republic of Serbia and its citizens

/ Очување мира и
безбедности у региону и
свету
/ Maintaining peace
and security in the region
and world

/ Унапређење националне
безбедности и одбране кроз
процес европских интеграција
/ Improvement of national
security and defence through the
process of European integration

Одбрамбени интереси Републике Србије // Defence interests of the Republic of Serbia

Иако се у актуелном геополитичком контексту концепт неутралности неретко оспорава, Република Србија је чврсто опредељена да остане војно неутрална и нема намеру да приступа војним савезима. Истовремено, активна сарадња заснована на узајамном уважавању са другим државама и међународним организацијама остаће приоритет, у сврху заштите и остваривања националних и одбрамбених интереса.

Као војно неутрална држава, Република Србија ће непрестано унапређивати свој систем одбране, ради развоја одбрамбених способности за одвраћање и пружање правовременог и ефикасног одговора на изазове и претње безбедности са којима може бити суочена. У томе се првенствено ослања на властите капацитете и ресурсе, али је отворена и за продубљивање сарадње са осталим субјектима међународних односа у областима од заједничког интереса.

Република Србија ће имати конструктивну улогу у измењеној безбедносној архитектури у Европи. С тим у вези посебно је важна безбедност Југоисточне Европе, али и целокупног европског простора. Препознајући њен значај за развој друштва, наша држава остаје истрајна на путу приступања

While the concept of neutrality is often contested in the current geopolitical context, the Republic of Serbia is firmly determined to remain militarily neutral and has no intention of joining military alliances. At the same time, active cooperation based on mutual respect with other countries and international organisations will remain a priority, in order to protect and pursue the national and defence interests.

As a militarily neutral state, the Republic of Serbia will constantly improve its defence system, in order to develop defence capabilities for deterrence and timely and effective response to security challenges and threats it may face. In this, it primarily relies on its own capabilities and resources, but it is also open to deepening cooperative relations with other international actors in the areas of common interest.

The Republic of Serbia will play a constructive role in the changed security architecture in Europe. In this regard, the security of Southeast Europe, but also of the entire European area, is paramount. Recognising its importance for the development of society, our country remains persistent on the path of accession to the European Union, as one of its national interests. In this context, deepening cooperation under

Европској унији, као једном од њених националних интереса. У том смислу продубљивање сарадње под окриљем Заједничке безбедносне и одбрамбене политике Европске уније остаје приоритет.

Упркос порасту нестабилности у свету, које неретко прерастају у оружане сукобе, Република Србија остаје посвећена изградњи мира и безбедности, првенствено учешћем у мултинационалним операцијама под окриљем Уједињених нација и Европске уније.

Планирање одбране

У процесу заштите и остваривања националних и одбрамбених интереса посебно важну улогу има планирање одбране, које подразумева одређивање циљева у области одбране и начина њиховог остваривања. Планирање одбране значајно је у изградњи способности, функционисању и развоју система одбране, употреби снага одбране, као и рационалном, одрживом и транспарентном располагању ресурсима за потребе одбране. Реализује се израдом стратегијско-доктринарних докумената, докумената планирања развоја и докумената планирања употребе снага.

Основни стратегијско-доктринарни документи су Стратегија националне безбедности Републике Србије, Стратегија одбране Републике Србије и Доктрина Војске Србије.

Стратегија националне безбедности Републике Србије је највиши стратешки документ чијим се спровођењем штите националне вредности и интереси Републике Србије од изазова, ризика и претњи безбедности у свим областима друштвеног живота. Стратегија одбране Републике Србије је основни стратегијски документ који усмерава развој нормативних, доктринарних и организацијских решења система одбране, планирање и финансирање одбране и ангажовање ресурса одбране Републике Србије. Доктрина Војске Србије основни је доктринарни документ којим се утврђују општа одређења о војној делатности, организовању, припремама, употреби и обезбеђењу Војске Србије у миру, ванредном стању и рату.

Стратегију националне безбедности Републике Србије и Стратегију одбране Републике Србије усвојила је Народна скупштина 2019. године. Имајући у виду промене у стратегијском окружењу, у наредном периоду приступиће се изради нових стратегијских и доктринарних докумената.

the auspices of the Common Security and Defence Policy of the European Union remains a priority.

Despite the rising instability in the world, which often turns into armed conflicts, the Republic of Serbia remains committed to building peace and security in the world, primarily by participating in multinational operations under the auspices of the United Nations and the European Union.

Defence Planning

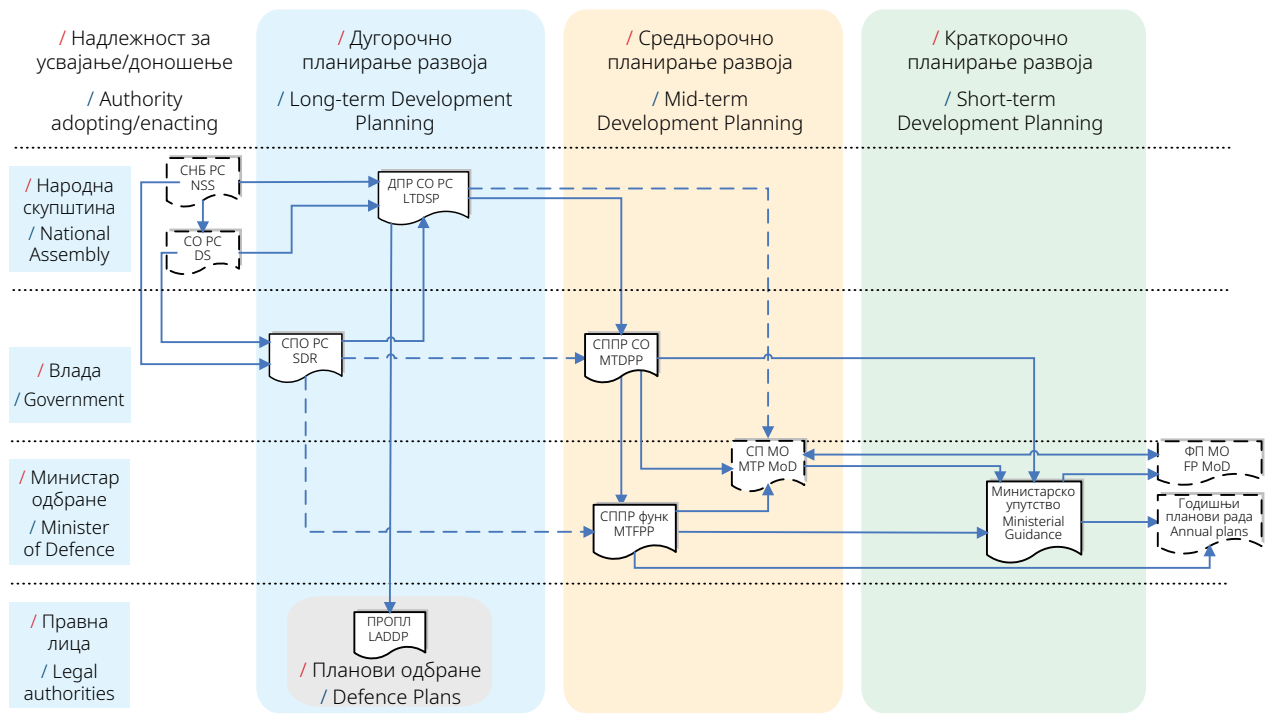
Defence planning plays a particularly important role in the process of protecting and pursuing national and defence interests. It determines the goals in the area of defence as well as the ways to achieve them. Defence planning is important in capability building, functioning and development of the defence systems, use of defence forces, as well as economical, sustainable and transparent allocation of resources for defence needs. It is performed through the drafting of strategic and doctrinal documents, as well as plans of development and use of forces planning documents.

The main strategic and doctrinal documents are the National Security Strategy of the Republic of Serbia, the Defence Strategy of the Republic of Serbia and the Doctrine of the Serbian Armed Forces.

The National Security Strategy of the Republic of Serbia is the highest level strategic document, and its implementation protects the national values and interests of the Republic of Serbia from security challenges, risks and threats in all areas of social life. The Defence Strategy of the Republic of Serbia is the main strategic document that directs the development of normative, doctrinal and organisational solutions for the defence system, defence planning and financing, and engagement of defence resources of the Republic of Serbia. The Doctrine of the Serbian Armed Forces is the main doctrinal document that establishes general orientations regarding the military activity, organisation, preparations, use and provision of the Serbian Armed Forces in peace, state of emergency and war.

The National Security Strategy of the Republic of Serbia and the Defence Strategy of the Republic of Serbia were adopted by the National Assembly in 2019. Bearing in mind the changes in the strategic environment, new strategic and doctrinal documents are to be drafted in the upcoming period.

The main development planning documents are the Strategic Defence Review of the Republic of Serbia, the Long-Term Defence System Development Plan of

/ Легенда / Legend

/ Ознака / Symbol / **Значење ознаке / Meaning**

/ Документа планирања развоја / Development Planning Documents

/ Остала документа / Other Documents

/ Директна веза / Direct bond

/ Индиректна веза / Indirect bond

/ Значење скраћеница:

- СНБ РС – Стратегија националне безбедности Републике Србије
- СО РС – Стратегија одбране Републике Србије
- ДПР СО РС – Дугорочни план развоја система одбране Републике Србије
- СПО РС – Стратегијски преглед одбране Републике Србије
- СППР СО – Средњорочни план и програм развоја система одбране
- СППР функ – Средњорочни планови и програми развоја функција у Министарству одбране и Војсци Србије
- СП МО – Средњорочни план Министарства одбране
- ПРОПЛ – Планови развоја одбране правних лица
- ФП МО – Финансијски план Министарства одбране

/ Abbreviations:

- NSS – National Security Strategy of the Republic of Serbia
- DS – Defence Strategy of the Republic of Serbia
- LTDSP – Long-term Defence System Development Plan of the Republic of Serbia
- SDR – Strategic Defence Review of the Republic of Serbia
- MTDPP – Mid-term Defence System Plan and Programme
- MTFPP – Mid-term Functions Plans and Programmes in MoD and SAF
- MTP MoD – MoD Mid-term Plan
- LADDP – Legal Authority Defence Development Plans
- FP MoD – MoD Financial Plan

Модел планирања развоја система одбране // Defence system development planning model

Основни документи планирања развоја су Стратегијски преглед одбране Републике Србије, Дугорочни план развоја система одбране Републике Србије и Средњорочни план и програм развоја система одбране. Поред основних докумената планирања развоја, израђују се и средњорочни планови и програми развоја функција у Министарству одбране и Војсци Србије и Министарско упутство, као и Средњорочни план Министарства одбране.

Основним документима планирања развоја утврђују се способности система одбране у домену војне и цивилне одбране, опредељења и приоритети развоја система одбране, мере које је потребно предузети ради отклањања разлике између потребних и постојећих способности, финансирање одбране, као и друга питања значајна за функционисање и развој система одбране.

Основни документи планирања употребе снага су План одбране Републике Србије и План употребе Војске Србије као његов саставни део.

Основни документи планирања развоја и документи планирања употребе снага означени су степеном тајности и нису доступни јавности.

Међународна сарадња у области одбране

Безбедносни изазови и претње у савременом свету потврђују дубоку међузависност држава и региона, те отуда и потреба сарадње и кооперативног приступа безбедности на регионалном и глобалном нивоу. Република Србија остварује сарадњу са више од 70 држава и међународних безбедносних организација, што представља веома важан елемент одбрамбене и спољне политике. Сарадња у области одбране са бројним међународним актерима истовремено доприноси јачању националне безбедности, обезбеђује међународну подршку развоју система одбране и услове за афирмацију наше одбрамбене индустрије на светском тржишту наоружања и војне опреме. Активности међународне сарадње обезбеђују подршку извршавању послова, мисија и задатака Министарства одбране и Војске Србије и јачају углед наше земље на међународном нивоу.

Путем мултилатералне и билатералне војне сарадње Република Србија афирмише своје опредељење да буде војно неутрална и улаже напоре да као таква буде препозната од других држава и међународних организација. Настоји да сарадњу са субјектима међународних односа води на

the Republic of Serbia, and the Mid-Term Defence System Development Plan and Programme. In addition to the main development planning documents, mid-term plans and programmes for the development of functions in the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces, the Ministerial Guidance, as well as the Mid-Term Plan of the Ministry of Defence, are drawn up.

The main development planning documents determine the capabilities of the defence system in the field of military and civil defence, directions and priorities of the defence system development, measures that need to be taken to close the gap between the required and existing capabilities, defence financing, as well as other issues important for the functioning and development of the defence system.

The main use of forces planning documents are the Plan for the Defence of the Republic of Serbia and the Plan for the use of the Serbian Armed Forces as its integral part.

The main planning documents for the development and planning documents for the use of forces are classified and not available to the public.

International Defence Cooperation

Security challenges and threats in the contemporary world show deep interdependency of states and regions, which induces the need for cooperation and a common approach to security on regional and global levels. The fact that the Republic of Serbia cooperates with over 70 states and international security organisations is a very important element of defence and foreign policy. Cooperation in the area of defence with numerous international actors strengthens our national security and provides international support to the defence system development and conditions for the promotion of our defence industry in the global market of arms and military equipment. The activities of international cooperation provide support for accomplishing duties, missions and tasks of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces strengthening the reputation of our country on a global level.

Through multilateral and bilateral military cooperation the Republic of Serbia promotes its commitment to military neutrality making efforts to be acknowledged as such by other states and international organisations. Our country seeks to cooperate with international actors in a balanced way, in accordance with its interests and needs.

уравнотежен начин, у складу са сопственим интересима и потребама.

Република Србија придаје изузетну важност активном ангажовању у Организацији уједињених нација, Организацији за европску безбедност и сарадњу, као и сарадњи са Европском унијом, НАТО-ом и другим организацијама. У измењеним геополитичким околностима, са израженим антагонизмима између великих сила, Република Србија својим деловањем афирмише кооперативну безбедност, пре свега кроз мултилатерални приступ проблемима безбедности. У том смислу доприноси глобалној безбедности кроз дијалог и практичну сарадњу у оквиру међународних безбедносних и одбрамбених иницијатива, спровођењем међународних споразума и конвенција, као и учешћем у мултинационалним операцијама.

Припадници Министарства одбране и Војске Србије ангажовани су у мултинационалним операцијама Уједињених нација у Либану (*UNIFIL*), на Кипру (*UNFICYP*), Блиском истоку (*UNTSO*) и Централноафричкој Републици (*MINUSCA*). Поред тога, у војним мисијама и операцијама за управљање кризама Европске уније наши припадници ангажовани су у Аденском заливу и Шпанији (*EUNAVFOR SOMALIA – Operation ATALANTA*), Сомалији (*EUTM SOMALIA*) и Централноафричкој Републици (*EUTM RCA*). Додатни допринос безбедности на Блиском истоку представља ангажовање у операцији Мултинационалних снага и посматрача на Синајском полуострву (*MFO*).

Намера Републике Србије је да, у складу са могућностима и националним интересима, повећа број мултинационалних операција у којима се ангажују припадници Војске Србије, као што је, на пример, мисија Европске уније за управљање кризама у Мозамбику (*EUTM MOZAMBIQUE*). Када је реч о структури ангажованих снага, планира се повећање заступљености на штабним и посматрачким дужностима, уз постепено смањење учешћа војног медицинског особља.

Република Србија континуирано ојачава профил свог ангажовања у оквиру Заједничке безбедносне и одбрамбене политике Европске уније. Претходни период карактерише почетак ангажовања у оквиру концепта борбених група. Ангажовање у борбеној групи *HELBROC* доприноси даљој изградњи војних способности и достизању способности за заједничко деловање са оружаним

The Republic of Serbia pays special attention to an active engagement in the United Nations and Organisation for Security and Cooperation in Europe, as well as the cooperation with European Union, NATO and other organisations. In the changed geopolitical circumstances with the apparent antagonism among great powers, the Republic of Serbia with its actions promotes cooperative security, most of all with its multilateral approach to security issues. Namely, our country contributes to global security by its participation in the dialogue and practical cooperation in the framework of international security and defence initiatives, by the implementation of international agreements and conventions, as well as its participation in multinational operations.

The members of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces are deployed in the United Nations multinational operations in Lebanon (*UNIFIL*), Cyprus (*UNFICYP*), the Middle East (*UNTSO*) and the Central African Republic (*MINUSCA*). Apart from this, our members are deployed in European Union military missions and crisis management operations in the Gulf of Aden and Spain (*EUNAVFOR SOMALIA – Operation ATALANTA*), Somalia (*EUTM SOMALIA*) and the Central African Republic (*EUTM RCA*). The deployment in the operation of Multinational Forces and Observers in the Sinai Peninsula (*MFO*) provides additional contribution to the security in the Middle East.

The intention of the Republic of Serbia is to, in accordance with its capacities and national interests, increase the number of multinational operations in which the members of the Serbian Armed Forces are engaged, such as, for example, the deployment in the European Union crisis management mission in Mozambique (*EUTM MOZAMBIQUE*). When it comes to the structure of the deployed forces, the plan is to increase the representation of personnel on staff and observer duties while gradually reducing the participation of medical personnel.

The Republic of Serbia continuously strengthens the profile of its engagement in the European Union Common Security and Defence Policy. The previous period was characterised by the beginning of the engagement within the European Union Battlegroup Concept. The engagement in the battlegroup *HELBROC* contributes to further building of military capabilities and reaching interoperability with the armed forces of the European Union member states.

снагама држава чланица Европске уније. Значајни искораци у сарадњи са Европском унијом остварени су и ступањем у уговорни однос са Европском одбрамбеном агенцијом, као и учешћем у оснивању Мултинационалног хеликоптерског центра за обуку (*MHTC*) у Португалији.

Регионална сарадња представља један од приоритета политике одбране и следствено томе наша држава је пуноправна чланица свих регионалних безбедносних иницијатива (Процес сарадње министара одбране у Југоисточној Европи – *SEDM*, Конференција начелника генералштабова балканских земаља – *B-9*, Центар за безбедносну сарадњу – *RACVIAC* и Балканске војномедицинске снаге – *BMTF*), изузев Америчко-јадранске повеље (*A-5*), у којој има статус посматрача. Активности у оквиру регионалних иницијатива имају нарочит значај за јачање поверења, чиме се, поред доприноса стабилности, стварају услови за приближавање свих држава региона Европској унији, као и за бољу реализацију сопствених развојних потенцијала.

Република Србија придаје изузетан значај билатералној сарадњи у области одбране са најзначајнијим субјектима међународних односа. Сходно томе, остварени су запажени резултати у сарадњи са Сједињеним Америчким Државама, Народном Републиком Кином, Руском Федерацијом, државама чланицама Европске уније и државама региона. Претходни период карактеришу и настојања да се сарадња у области одбране успостави и развија са земљама Блиског истока, Африке, Азије и Јужне Америке, са посебним нагласком на државе традиционалне партнере.

Вођењем принципијелне политике одбране засноване на међународном праву, Република Србија наставља да унапређује и развија односе у области одбране са државама и међународним организацијама у складу са националним и одбрамбеним интересима.

The contractual relationship with the European Defence Agency and the participation of our country in establishing the Multinational Helicopter Training Centre (*MHTC*) in Portugal have been significant steps forward in the cooperation with the European Union.

Regional cooperation is one of the foreign policy priorities and our country is a full member of all regional security initiatives (*South-Eastern Europe Defence Ministerial, Balkan CHODs Conference – B-9, Centre for Security Cooperation – RACVIAC* and *Balkan Medical Task Force – BMTF*), except for the *US-Adriatic Charter (A-5)* where we have the observer status. The regional cooperation activities are particularly important for building trust, which, besides contributing to stability, creates conditions for the states of the region to cooperate more closely, and allows us to develop our own potential.

The Republic of Serbia pays special attention to bilateral cooperation in the area of defence with the most important actors of international relations. Accordingly, significant results have been achieved in the cooperation with the United States of America, the People's Republic of China, the Russian Federation, the European Union member states and the regional states. In the previous period there have been intentions to establish and develop the defence cooperation with the countries in the Middle East, Africa, Asia and South America, especially with those that have been our traditional partners.

By leading a principled defence policy based on international law the Republic of Serbia continues to improve and develop relations in the area of defence with states and international organisations, in accordance with its national and defence interests.

КОНЦЕПТ ТОТАЛНЕ ОДБРАНЕ
TOTAL DEFENCE CONCEPT

Опредељење за примену концепта тоталне одбране произашло је из одлуке о војној неутралности, изазова и претњи безбедности, демографског и материјалног потенцијала, способности и капацитета за одбрану, историјског наслеђа и искустава из ослободилачких и одбрамбених ратова

The orientation to apply the total defence concept springs from the decision on military neutrality, security challenges and threats, demographic and material potential, defence capabilities and capacities, historical heritage and the experiences from the liberation and defensive wars

Опредељење за примену концепта тоталне одбране проишало је из одлуке о војној неутралности, као и низа других чинилаца попут међународног положаја Републике Србије, изазова и претњи безбедности, демографског и материјалног потенцијала, способности и капацитета за одбрану, историјског наслеђа и искустава из ослободилачких и одбрамбених ратова. Имајући у виду природу, сложеност и интензитет постојећих изазова и претњи безбедности, процењено је да се одбрамбени интереси Републике Србије могу најбоље заштитити и остварити заједничким ангажовањем Војске Србије и других субјеката система одбране.

Концепт тоталне одбране, на предлог Министарства одбране, усвојила је Влада у септембру 2023. године, уз претходну сагласност председника Републике. Документ је означен степеном тајности и није доступан јавности.

Тотална одбрана подразумева спровођење широког спектра заједничких, усклађених и хијерархијски уређених мера, поступака и активности борбеног и неборбеног карактера, којим се штите и остварују национални и одбрамбени интереси Републике Србије.

Циљ тоталне одбране јесте очување суверености, независности и територијалне целовитости Републике Србије, као и унутрашње стабилности и безбедности њених грађана. У миру се остварује правовременим и свеобухватним припремама свих субјеката система одбране за супротстављање изазовима и претњама безбедности. У ванредном стању и рату остварује се интегралним ангажовањем снага одбране и одбрамбених ресурса у одбрани Републике Србије, у оквиру свеобухватног и јединственог одговора система одбране на испољене изазове и претње безбедности.

Основу за припреме и спровођење тоталне одбране представља ослонац на сопствене потенцијале, што не искључује сарадњу са другим државама и међународним организацијама.

Тотална одбрана обухвата војну и цивилну одбрану, а планира се, организује и спроводи у миру, ванредном стању и рату. Војна и цивилна одбрана представљају интегрисан и усклађен одговор субјеката и снага система одбране на изазове и претње по националну безбедност. Војна одбрана је део одбране Републике Србије усмерен на припреме за одбрану и одбрану земље војним средствима,

Тhe orientation to apply the total defence concept arises from the decision on military neutrality and a series of other factors such as the international position of the Republic of Serbia, security challenges and threats, demographic and material potential, defence capabilities and capacities, historical heritage and the experiences from the liberation and defensive wars. Having in mind the nature, complexity and intensity of the current security challenges and threats, it is estimated that the defence interests of the Republic of Serbia can be best protected and accomplished through the joint engagement of the Serbian Armed Forces and other elements of the defence system.

The Total Defence Concept was adopted by the Government in September 2023, at the proposal of the Ministry of Defence and with the previous approval of the President of the Republic. The document is classified and as such is not available to the public.

Total defence implies a broad spectrum of joint, coordinated and hierarchically organised measures, procedures and activities, both combat and non-combat, with the aim to protect and pursue the national and defence interests of the Republic of Serbia.

Its aim of total defence is the preservation of sovereignty, independence and territorial integrity of the Republic of Serbia, as well as its internal stability and the security of its citizens. In peacetime it is conducted by timely comprehensive preparations of all elements of the defence system to counter security challenges and threats. In the state of emergency or at war it implies the integral engagement of defence forces and defence resources of the Republic of Serbia, within a comprehensive and unified response of the defence system to emerging security challenges and threats.

In order to prepare and conduct total defence the state relies on its own potentials not excluding the possibility of cooperation with other states and military organisations.

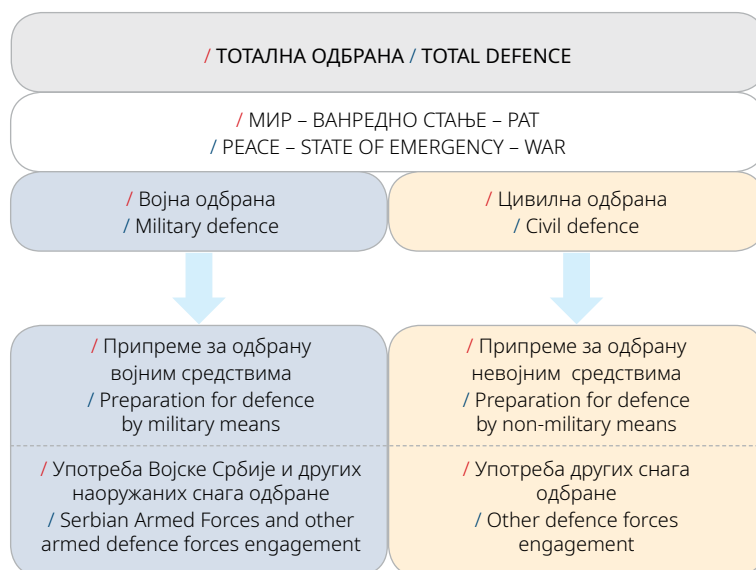
Total defence includes military and civil defence and it is planned, organised and conducted in peacetime, state of emergency and war. Military and civil defence represent an integrated and coordinated response of the elements and forces of the defence system to national security challenges and threats. Military defence is a part of defence of the Republic of Serbia directed to the preparations for defence and the defence of the country by military means, using the Serbian Armed Forces and other armed defence

употребом Војске Србије и других наоружаних снага одбране. Цивилна одбрана је део одбране усмерен на припреме за одбрану и одбрану невојним средствима, употребом других снага одбране.

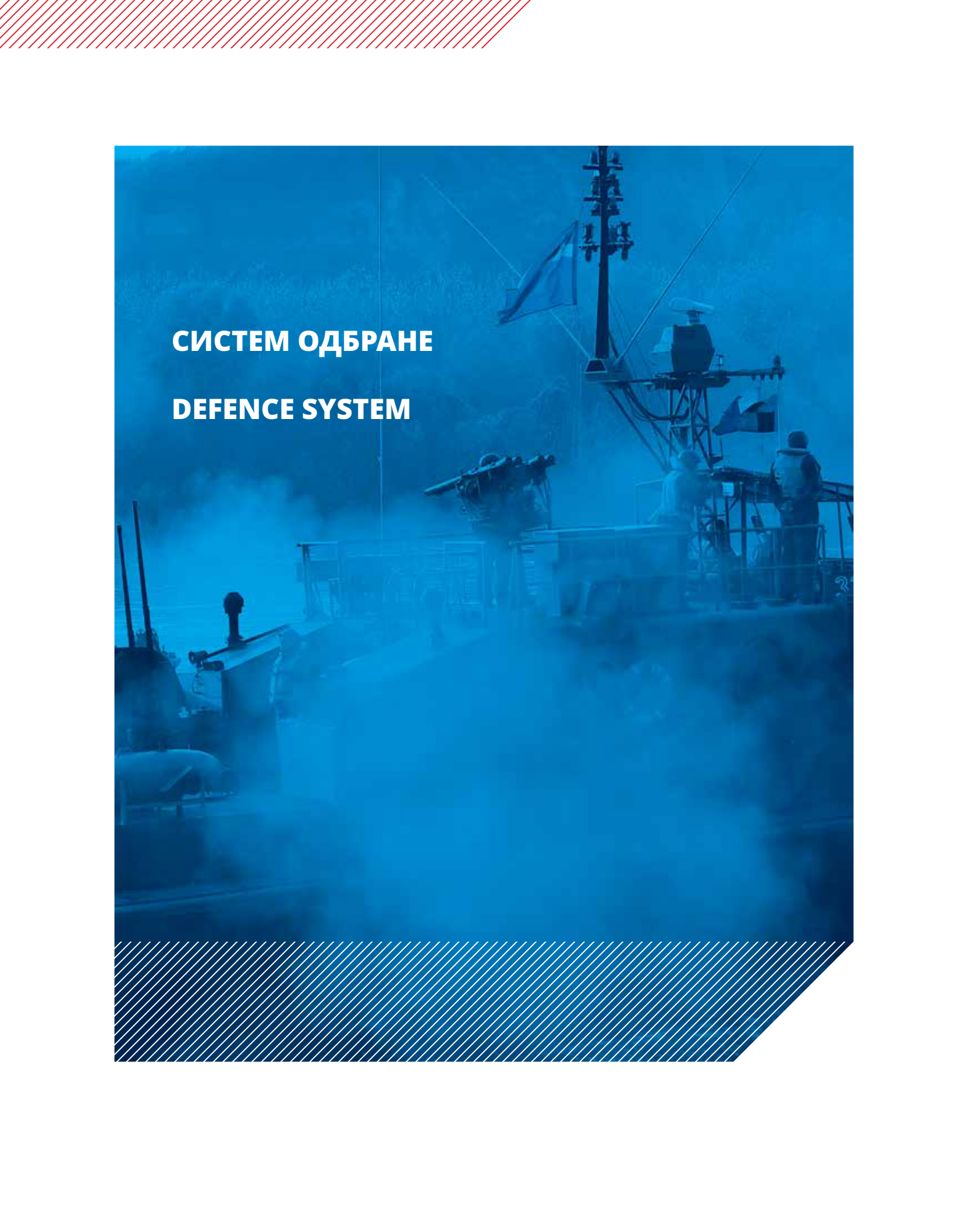
Посебно место у припреми и извођењу тоталне одбране заузима изградња отпорности друштва, државе и грађана на испољене претње безбедности, као способности да наставе функционисање у неповољним условима. Јачање отпорности, посебно система одбране и критичне инфраструктуре, важан је фактор одвраћања. Поред тога, развој патриотизма и изградња морала становништва, као и сопствене припреме грађана за одбрану, доприносе отпорности, а тиме и укупној спремности за одбрану Републике Србије.

forces. Civil defence is a part of defence directed to the preparations for defence and the defence by using non-military means and other defence forces.

Building resilience of the society, state and citizens against the emerging security threats to enable them to continue functioning in unfavourable conditions is an especially important issue in the preparations for total defence and its conduct. Strengthening resilience, especially the resilience of the defence system and the critical infrastructure, is a significant factor of deterrence. Moreover, boosting patriotism and morale within the population, as well as the individual preparations of citizens for the defence contribute to resilience, and thus to the overall readiness for defence of the Republic of Serbia.

Тотална одбрана Републике Србије // Total Defence of the Republic of Serbia

СИСТЕМ ОДБРАНЕ
DEFENCE SYSTEM

Систем одбране Републике Србије успостављен је ради заштите и остваривања одбрамбених интереса у миру, ванредном стању и рату. Као део система националне безбедности састоји се од управљачког и извршног дела.

The defence system of the Republic of Serbia is established to protect and pursue the defence interests in peacetime, state of emergency or war. As a part of the national security system, it consists of the managing and the executive part.

Систем одбране Републике Србије успостављен је ради заштите и остваривања одбрамбених интереса у миру, ванредном стању и рату.

Основни задаци система одбране су идентификовање изазова и претњи по безбедност земље, процена вероватноће и интензитета испољавања претњи, одвраћање од оружаног угрожавања, развој способности за војну и цивилну одбрану, спровођење припрема за одбрану, одбрана од оружаног угрожавања и заштита безбедности Републике Србије и њених грађана, обезбеђење услова за функционисање државне власти у току припрема и извођења одбране, обезбеђење услова за живот и рад грађана у току припрема и извођења одбране, цивилна заштита и допринос очувању мира и безбедности у региону и свету.

Систем одбране, као део система националне безбедности, састоји се од управљачког и извршног дела.

Управљачки део система одбране чине Народна скупштина, председник Републике, Влада, Министарство одбране, Генералштаб Војске Србије и Савет за националну безбедност. Управљачки део усмерава функционисање и развој система одбране и обезбеђује претпоставке за војну и цивилну одбрану употребом Војске Србије и других снага одбране у миру, ванредном стању и рату.

Извршни део система одбране, који чине Војска Србије и друге снаге одбране, превентивним деловањем, успешном употребом снага и отклањањем опасности и последица угрожавања безбедности, обезбеђује заштиту и остваривање одбрамбених интереса Републике Србије. Снаге одбране организују се у снаге које изводе војну одбрану и снаге које изводе цивилну одбрану.

Војну одбрану изводе Војска Србије и друге наоружане снаге одбране. Војска Србије је организована оружана снага која брани Републику Србију од оружаног угрожавања и извршава друге мисије и задатке у складу са Уставом, законом и принципима међународног права који регулишу употребу силе. Друге наоружане снаге одбране јесу специјалне јединице Полиције, посебне јединице Полиције и интервентне јединице Полиције, које у складу са њиховом наменом, задацима и способностима могу изводити борбена дејства у ванредном стању и рату у оквиру војне одбране.

Цивилну одбрану изводе државни органи, органи државне управе, органи аутономних

Тhe defence system of the Republic of Serbia is established to protect and pursue the defence interests in peacetime, state of emergency or war.

The main tasks of the defence system are identification of security challenges and threats, assessment of probability and intensity of threats, armed threats deterrence, development of military and civil defence capabilities, defence preparations, defence against armed threats and protection of security of the Republic of Serbia and its citizens, providing conditions for functioning of the government during the preparations for defence and defence itself, providing conditions for life and work of the citizens during the preparations for defence and during defence itself, civil protection and the contribution to the preservation of peace and security in the region and beyond.

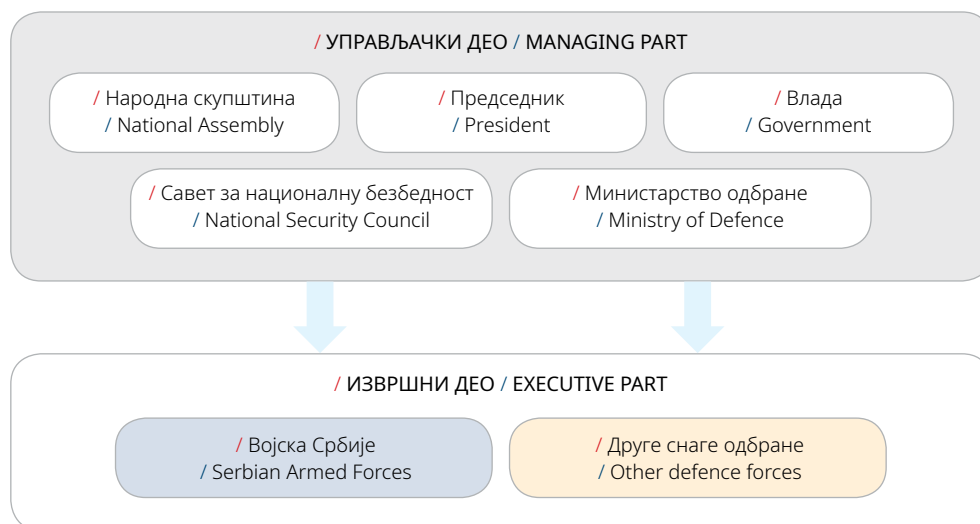
The defence system, as a part of the national security system, consists of the managing and the executive part.

The managing part of the defence system is composed of the National Assembly, the President of the Republic, the Government, the Ministry of Defence, the Serbian Armed Forces General Staff and the National Security Council. The managing part directs functioning and development of the defence system and provides prerequisites for military and civil defence by using the Serbian Armed Forces and other defence forces in peacetime, state of emergency or war.

The executive part of the defence system made of the Serbian Armed Forces and other defence forces, by its preventive actions and successful use of forces and elimination of risks and consequences of security threats, ensures protection and pursuance of the defence interests of the Republic of Serbia. The defence forces are organised as the forces for military defence and forces for the civil defence.

The Serbian Armed Forces and other armed defence forces are in charge of the military defence. The Serbian Armed Forces are an organised armed force whose task is to defend the Republic of Serbia from armed threats and perform other missions and tasks in accordance with the Constitution, laws and the international law principles that regulate the use of force. Other armed defence forces are special police units, specialised police units and intervention police units that, in accordance with their purpose, tasks and capabilities can conduct combat activities in the state of emergency and war within the military defence.

/ СИСТЕМ ОДБРАНЕ / DEFENCE SYSTEM

Систем одбране Републике Србије // The Defence System of the Republic of Serbia

покрајина, органи јединица локалне самоуправе, јединице цивилне заштите, привредна друштва, друга правна лица, предузетници од значаја за одбрану и грађани, у складу са плановима одбране и плановима развоја.

Ради јединственог командовања и руковођења снагама одбране у ванредном и ратном стању предвиђено је образовање Врховне команде и Штаба Врховне команде. За руковођење снагама одбране које изводе цивилну одбрану предвиђено је образовање команди цивилне одбране на територијалном принципу.

Ради примене концепта тоталне одбране у наредном периоду биће извршена доградња нормативног оквира, као и дорада докумената планирања развоја система одбране, доктринарних докумената и докумената планирања употребе снага.

Civil defence is performed by state bodies, state administration bodies, bodies of autonomous provinces, bodies of local self-government units, civil protection units, business companies, other legal entities, entrepreneurs of importance for defence and citizens, in accordance with defence plans and development plans.

In order to establish a unified command and management of the defence forces in the state of emergency and war, the Supreme Command and the Supreme Command Headquarters are to be formed. The defence forces meant for the civil defence are supposed to be managed by the civil defence commands that are formed based on the territorial principle.

To implement the Total Defence Concept in the future period the legal framework will be upgraded and the defence system development planning, doctrinary and use of forces planning documents will be adjusted.

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

MINISTRY OF DEFENCE

Организација Министарства одбране усклађена је са његовим делокругом и надлежностима, искуствима и организационим решењима примењеним у другим државама

The Ministry of Defence is organised according to its roles and responsibilities as well as the experiences and organisational solutions applied in other states

Министарство одбране је орган државне управе Републике Србије који у оквиру својих надлежности предлаже и спроводи политику одбране, извршава законе и међународне уговоре, општа акта Народне скупштине, Владе и акта председника Републике из области одбране.

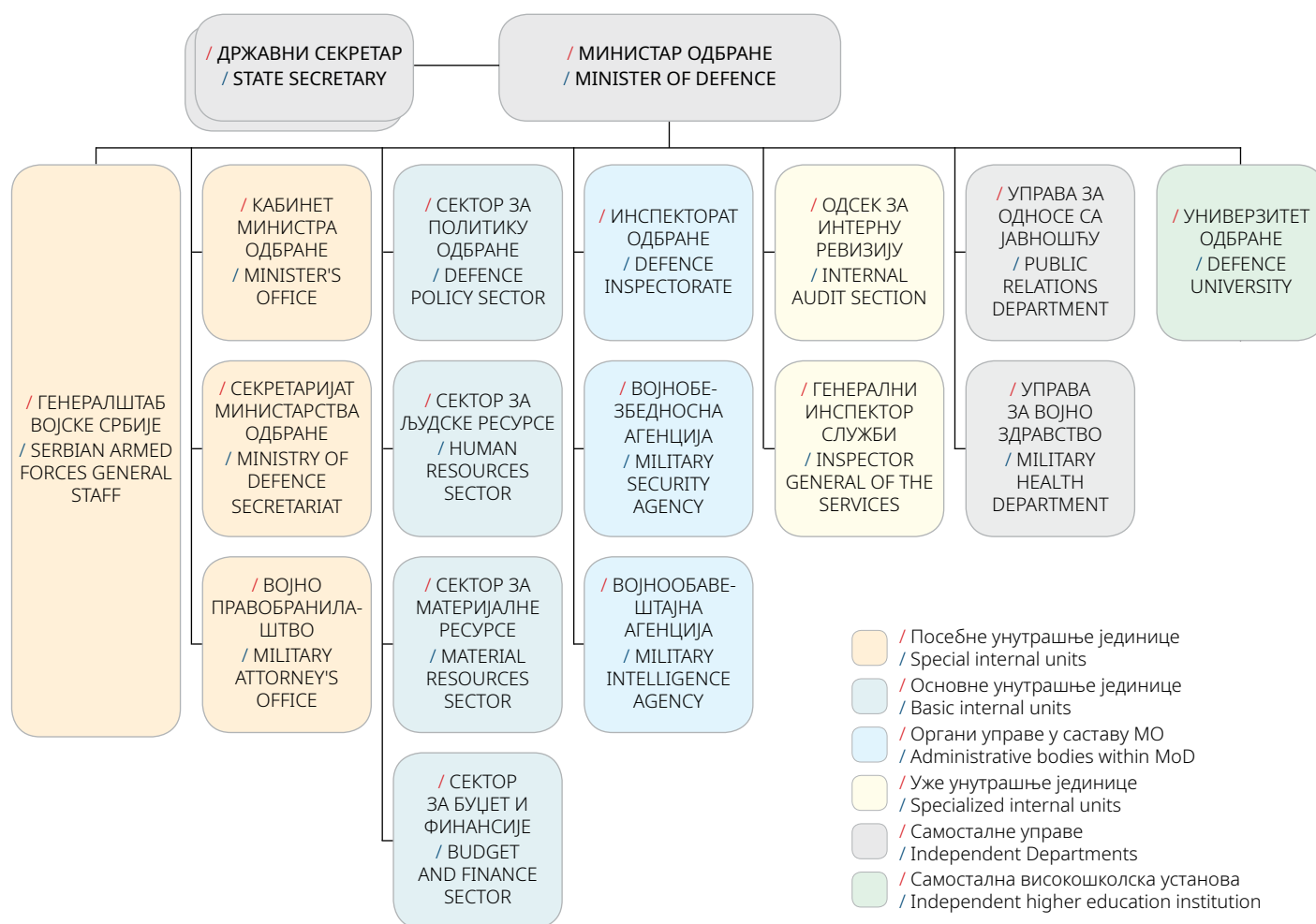
Организација Министарства одбране усклађена је са његовим делокругом и надлежностима, искуствима и организационим решењима примењеним у другим државама.

Организација Министарства одбране укључује посебне унутрашње јединице, основне унутрашње јединице, органе управе у саставу Министарства одбране, уже унутрашње јединице, самосталне управе и самосталну високошколску установу.

Тhe Ministry of Defence is the government body which, in accordance with its jurisdiction, proposes and implements the defence policy, implements laws, international agreements, and bylaws passed by the National Assembly and Government, and the acts of the President of the Republic of Serbia related to defence.

The Ministry of Defence is organised according to its roles and responsibilities as well as the experiences and organisational solutions applied in other states.

The organisation of the Ministry of Defence includes special internal units, basic internal units, administrative bodies within the Ministry of Defence, specialised internal units, independent departments and an independent higher education institution.

Организациона структура Министарства одбране // Organisational structure of the Ministry of Defence

Посебне унутрашње јединице су Генералштаб Војске Србије, Кабинет министра одбране, Секретаријат Министарства одбране и Војно правобранилаштво.

Основне унутрашње јединице су Сектор за политику одбране, Сектор за људске ресурсе, Сектор за материјалне ресурсе и Сектор за буџет и финансије.

Органи управе у саставу Министарства одбране су Инспекторат одбране, Војнобезбедносна агенција и Војнообавештајна агенција.

Уже унутрашње јединице Министарства одбране су Одсек за интерну ревизију и Генерални инспектор служби.

У оквиру Министарства одбране образоване су самосталне управе – Управа за односе са јавношћу и Управа за војно здравство, као и Универзитет одбране као самостална високошколска установа.

У наредном периоду предвиђена је оптимизација организационе структуре Министарства одбране, а ради постизања веће ефикасности у реализацији послова, стварања услова за примену концепта тоталне одбране, опремања савременим наоружањем и војном опремом, развоја кадрова, примене иновација, као и развоја одбрамбених способности за одговор на изазове и претње безбедности.

Special internal units are the Serbian Armed Forces General Staff, Office of the Minister of Defence, Secretariat of the Ministry of Defence and Military Attorney's Office.

Basic internal units are Defence Policy Sector, Human Resources Sector, Material Resources Sector and Budget and Finance Sector.

Administrative bodies within the Ministry of Defence are Defence Inspectorate, Military Security Agency and Military Intelligence Agency.

Specialised internal units of the Ministry of Defence are the Internal Audit Section and Inspector General of the Services.

The Ministry of Defence includes independent departments - Public Relations Department and, Military Healthcare Department, and the Defence University as an independent higher education institution.

In the forthcoming period the optimisation of the structure of the Ministry of Defence is planned, in order to make it more efficient and create conditions the implementation of the total defence concept, modern arms and military equipment acquisition, personnel development, implementation of innovations as well as the development of defence capabilities to respond to for security challenges and threats.

ВОЈСКА СРБИЈЕ

SERBIAN ARMED FORCES

Војска Србије брани земљу од оружаног угрожавања споља и извршава друге мисије и задатке утврђене Стратегијом одбране Републике Србије, а у складу с Уставом, законом и принципима међународног права који регулишу употребу силе

The Serbian Armed Forces defend the country from the external armed threats and perform other missions and tasks stated in the Defence Strategy of the Republic of Serbia, and in accordance with the Constitution, laws and international law principles that regulate the use of force

Војска Србије брани земљу од оружаног угрожавања споља и извршава друге мисије и задатке утврђене Стратегијом одбране Републике Србије, а у складу с Уставом, законом и принципима међународног права који регулишу употребу силе.

Војска Србије је под демократском и цивилном контролом.

Војска Србије, на основу закона, обједињава све учеснике у борбеним операцијама и надлежна је за командовање свим снагама које изводе борбена дејства у ванредном стању и рату, а у складу с Доктрином Војске Србије. Може обављати и друге задатке, на основу одлуке Народне скупштине.

Генералштаб Војске Србије је посебна унутрашња јединица у саставу Министарства одбране Републике Србије и највиши је стручни и штабни орган за припрему и употребу Војске Србије у миру и рату.

Војска се по структури дели на видове, родове и службе, а по функцијама се организује у команде, јединице и установе, на три нивоа командовања и руковођења – стратегијском, оперативном и тактичком. На стратегијском нивоу носиоци

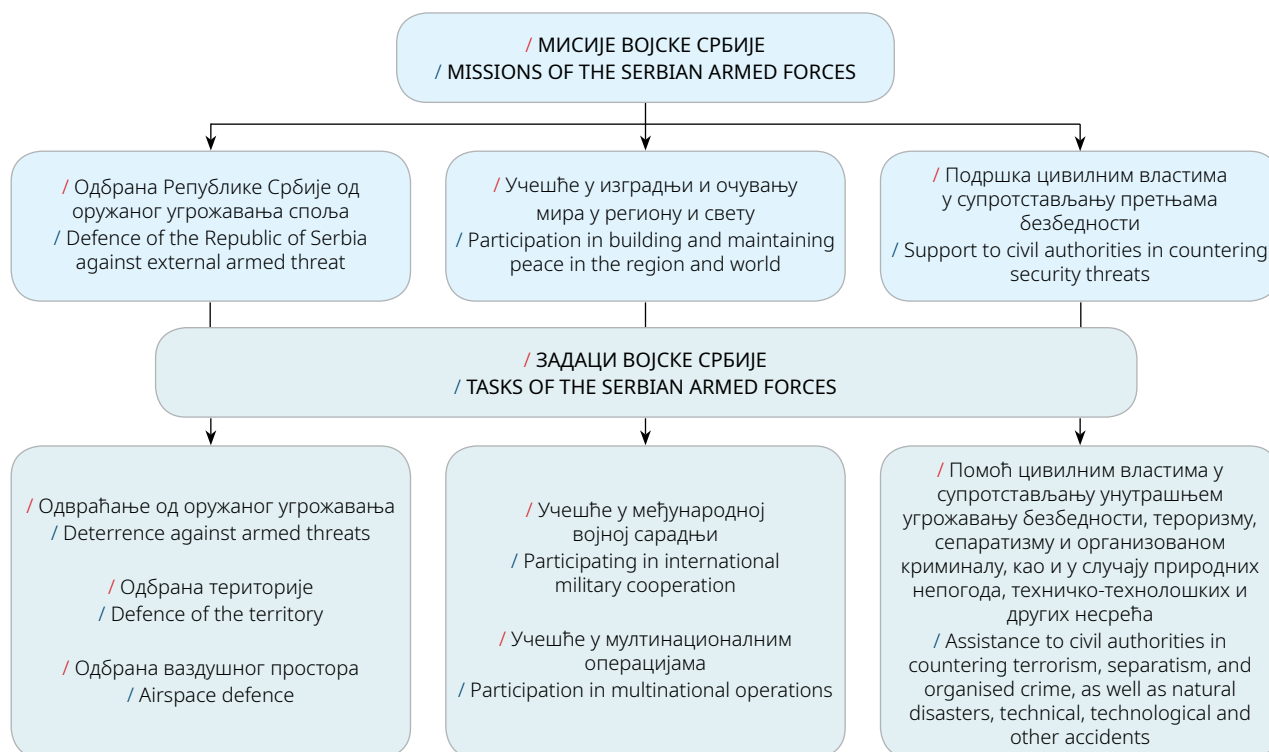
The Serbian Armed Forces defend the country from the external armed threats and perform other missions and tasks stated in the Defence Strategy of the Republic of Serbia, and in accordance with the Constitution, laws and international law principles that regulate the use of force.

The Serbian Armed Forces are under democratic and civilian control.

Pursuant to the law, the Serbian Armed Forces integrate all participants in combat operations and are in charge of commanding all the forces conducting combat actions in the state of emergency or war, in accordance with the Doctrine of the Serbian Armed Forces. They can perform other tasks upon the decision of the National Assembly.

The Serbian Armed Forces General Staff is a special internal unit within the Ministry of Defence of the Republic of Serbia and it is the highest professional and staff authority for the preparation and use of the Serbian Armed Forces in peace and war.

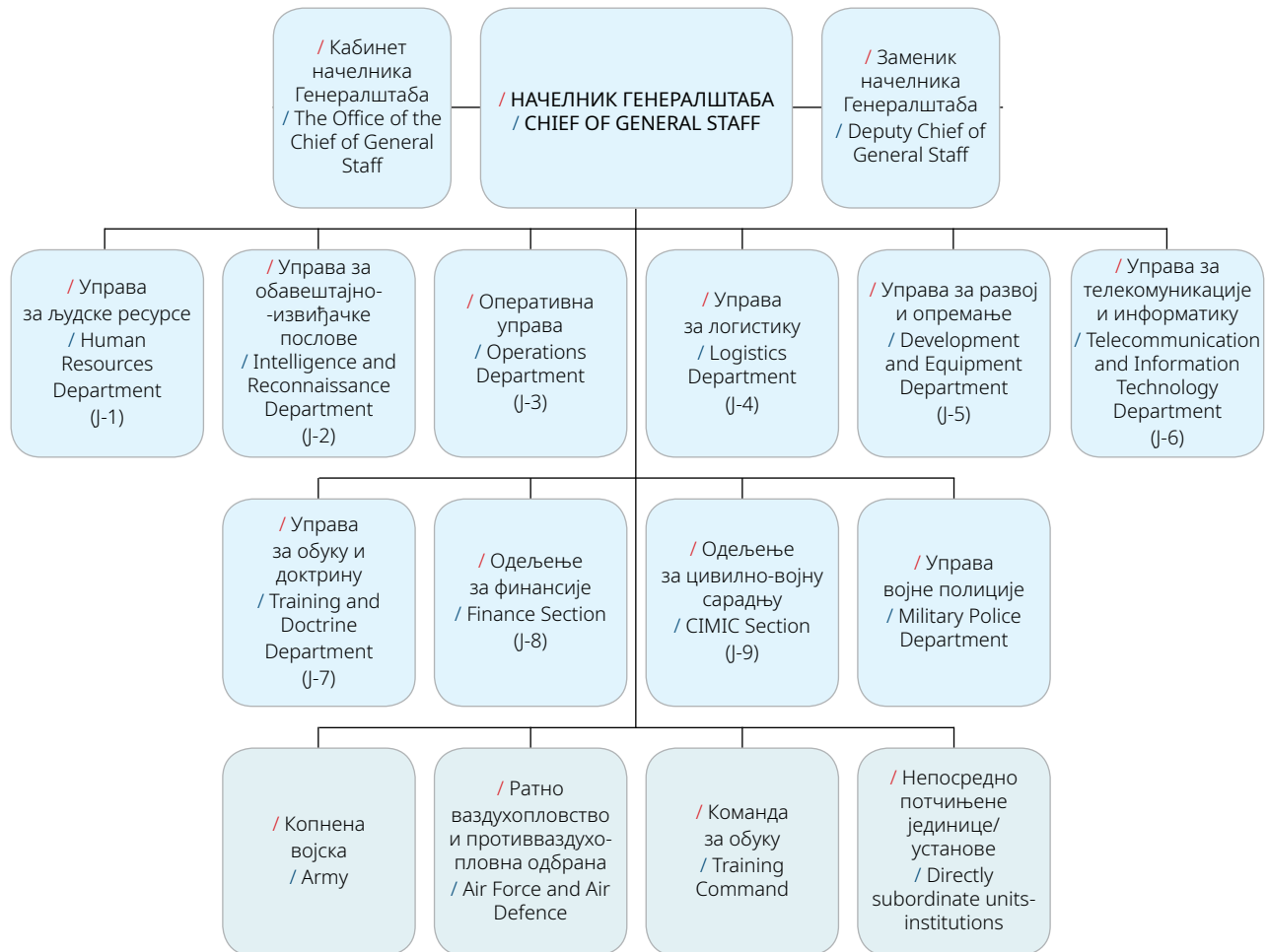
The Armed Forces are structurally divided into arms of service, branches and services, and functionally organised into commands, units and institutions,

Мисије и задаци Војске Србије // Missions and tasks of the Serbian Armed Forces

командовања и руковођења Војском Србије су председник Републике, министар одбране и начелник Генералштаба Војске Србије. На оперативном нивоу носиоци командовања и руковођења су Команда Копнене војске, Команда Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране и Команда за обуку, чија је организација прилагођена организацији Генералштаба. На тактичком нивоу носиоци командовања и руковођења су команде бригада и њима равних јединица, чија је организација прилагођена организацији команди оперативног нивоа. Војска Србије развија сопствене системе обуке и логистике, ослањајући се на расположиве ресурсе државе.

at three levels of command and control - strategic, operational and tactical. At the strategic level, the Serbian Armed Forces are commanded and controlled by the President of the Republic, the Minister of Defence and the Chief of the General Staff of the Serbian Armed Forces. At the operational level Army Command, Air Force and Air Defence Command and Training Command, with the organisation adapted to the organisation of the General Staff, are in charge of command and control. At the tactical level, command and control are executed by the brigade commands and commands of the units of the equal level with the organisation adapted to the operational level commands. The Serbian Armed Forces develop their own training

Организациона структура Војске Србије // Organisational structure of the Serbian Armed Forces

Видови Војске Србије су Копнена војска и Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана. Они су интегрисане организационе целине родова и служби које су релативно самосталне у борбеним дејствима на копну и у ваздушном простору.

Родови Војске Србије су пешадија, оклопне јединице, артиљерија, инжињерија, артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејства, авијација, речне јединице и јединице за електронска дејства.

Службе у Војсци Србије деле се на опште и логистичке. Опште службе су кадровска, телекомуникације, ваздушно осматрање и јављање, атомско-биолошко-хемијска, обавештајна, безбедносна, информатичка, геодетска, метеоролошка и навигацијска, финансијска, правна, музичка и верска служба. Логистичке службе су техничка, интендантска, санитарска, ветеринарска, саобраћајна и грађевинска.

Ради унапређења способности за извршавање мисија и задатака, организација Војске Србије биће оптимизирана у складу са променама у стратегијском окружењу и карактером изазова и претњи безбедности.

Постојеће способности Војске Србије обезбеђују извршавање додељених мисија и задатака. Активности Војске Србије у наредном периоду остаће тежишно усмерене ка изградњи широког спектра способности за одвраћање и одбрану од оружаног угрожавања земље. Поред тога, наставиће се развојем способности за учешће у мултинационалним операцијама у складу са утврђеном политиком одбране. Војска Србије наставиће да ангажује постојеће способности и капацитете за подршку цивилним властима у супротстављању невојним претњама безбедности.

Достизање пројектованих способности Војске Србије и других снага одбране сталан је процес који ће се наставити у складу са започетим правцима развоја, а на основу планова развоја система одбране. Тежиште у развоју способности Војске Србије биће на унапређењу ватрене моћи, мобилности, одрживости, отпорности и заштите снага у вишедимензионалном и динамичном оперативном окружењу. Приоритети су унапређење способности за ватрену подршку снага, противваздухопловну одбрану, сајбер и електронска дејства, дејства даљински управљаним средствима, као и против даљински управљаних средстава.

and logistics systems, relying on the state's available resources.

Arms of service are Army and Air Force and Air Defence. They are integrated organisational entities of branches and services which are relatively self-sustainable in combat actions on the land and in the air.

Branches of the Serbian Armed Forces are infantry, armour, artillery, engineers, artillery-rocket units for anti-aircraft defence, aviation, river units and electronic warfare units.

Services in the Serbian Armed Forces are divided into general and logistic ones. General services are personnel, telecommunications, air surveillance and early warning, nuclear-biological-chemical, intelligence, security, information, geodetic, meteorology and navigation, finance, legal affairs, musical and religious services. Logistic services are technical, quartermaster, medical, veterinary, transport and movement, and construction.

In order to be more capable of performing missions and tasks, the organisation of the Serbian Armed Forces will be optimised in accordance with the changes in the strategic context and the nature of security challenges and threats.

The present capabilities of the Serbian Armed Forces ensure accomplishment of the assigned missions and tasks. The activities of the Serbian Armed Forces in the forthcoming period will be focused on building a broad spectrum of capabilities for armed threats deterrence and defence against the armed threat to the country. Moreover, the development of capabilities needed for the participation in multinational operations will be continued in accordance with the established defence policy. The Serbian Armed Forces will continue to engage available capabilities and capacities for providing support to the civil authorities in countering non-military threats.

Reaching the needed level of capabilities of the Serbian Armed Forces and other defence forces is an ongoing process to be continued in accordance with the initiated directions of development based on the defence system development plans. Special attention in the Serbian Armed Forces capability development will be paid to enhancement of firepower, mobility, sustainability, resilience and force protection in a multidimensional and dynamic operational environment. The priorities are improving capabilities for combat support, air defence, cyber and electronic warfare, and remote controlled warfare.

ЉУДСКИ РЕСУРСИ
HUMAN RESOURCES

Претпоставка развоја система одбране је обезбеђење пројектованог нивоа попуне свим категоријама кадра. Приоритет је привлачење и задржавање образованог и оспособљеног кадра, који је мотивисан за рад у Министарству одбране и Војсци Србије.

The prerequisite for the defence system development is ensuring the projected level of manning with all categories of personnel. The priority is recruitment and retention of educated and qualified personnel, motivated to work in the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces.

Упркос неспорној улози технолошког фактора за одбрану земље, људи су и даље одлучујући и најзначајнији чинилац система одбране Републике Србије. Управљање људским ресурсима засновано је на уважавању демографских потенцијала и потреба система одбране. Основни принцип у управљању људским ресурсима јесте „прави човек на правом месту”.

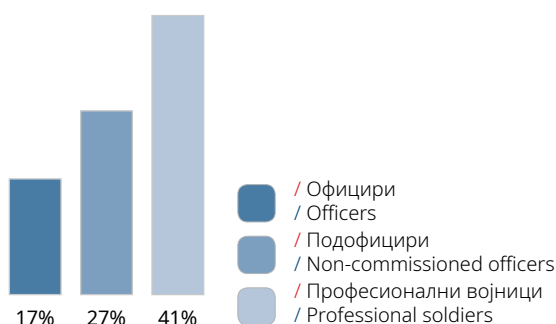
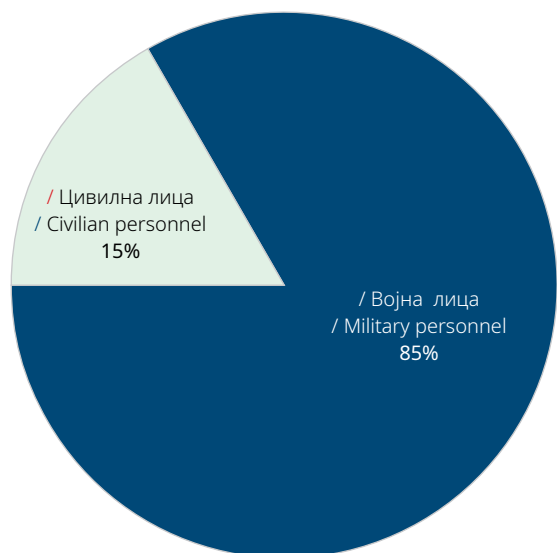
Претпоставка развоја система одбране је обезбеђење пројектованог нивоа попуне свим категоријама кадра. Приоритет је привлачење и задржавање образованог и оспособљеног кадра, који је мотивисан за рад у Министарству одбране и Војсци Србије. Сходно томе, предузимају се мере за унапређење стандарда и статуса, као и побољшање услова живота и рада припадника Министарства одбране и Војске Србије.

Развој професионалне каријере усмерен је ка стварању услова да запослени у потпуности и квалитетно реализују додељене послове и задатке. Сходно томе, спроводи се стално праћење каријере појединца, планирање, вођење у служби по специјалностима, унапређивање и друге активности, у складу са потребама система одбране. Усмеравање каријере заснива се на сагледавању системских показатеља одређених будућом структуром и пројекцијама кадра, као и личним карактеристикама.

Дespite the undisputed role of technology in defending the country, the human factor remains a decisive and most significant resource of the defence system of the Republic of Serbia. Human resources management is based on taking into consideration the demographic potential and the needs of the defence system. The basic principle of human resources management is ‘the right person in the right place’.

The prerequisite for the defence system development is ensuring the projected level of manning with all categories of personnel. The priority is recruitment and retention of educated and qualified personnel, motivated to work in the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces. Consequently, the measures are taken for improving the living standard and status of the members of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces and enhancing their working and living conditions.

Professional career development is directed to creating conditions for the employees to complete their assigned duties and tasks in a quality manner. Consequently, the career of individuals is constantly monitored, their career is planned within the specialties, and they are promoted according to the needs of the defence system. Career management is based on the review of system indicators determined by future structure and cadre projections, as well as personal characteristics.

Пројектована структура кадра Војске Србије // Projected structure of personnel of the Serbian Armed Forces

Професионална каријера развија се кроз школовање, усавршавање, унапређивање и вођење на функционалним дужностима. Школовањем и усавршавањем, заснованим на модуларности стицања знања и вештина, обезбеђују се потребне компетенције запослених. Систем унапређивања прилагођен је способностима појединаца и потребама система одбране.

Војна обавеза је право и дужност грађана да се припремају и оспособљавају за учешће у одбрани земље. Војна обавеза је општа и подлежу јој држављани Републике Србије, а састоји се од регрутне обавезе, обавезе служења војног рока, обавезе вршења цивилне службе и обавезе у резервном саставу.

Обавеза служења војног рока извршава се у командама, јединицама и установама Војске Србије са оружјем или без оружја и траје шест месеци. Служење војног рока са оружјем је најзначајнији и најпотпунији облик припреме грађана за одбрану земље.

Народна скупштина Републике Србије донела је 2010. године Одлуку о обустави обавезе служења војног рока, у складу са којом се упућивање на службе војног рока врши по принципу добровољности. Актуелни стратегијски контекст, војна неутралност, опредељење за примену концепта тоталне одбране, као и потреба за јачањем одбрамбених способности земље налажу потребу за преиспитивањем одлуке о обустави обавезе служења војног рока.

Резервни састав обухвата све држављане Републике Србије који су способни за службу у резервном саставу и нису старији од 60 година (мушкарци) односно од 50 година (жене). Лица у резервном саставу могу се распоредити у ратне команде, јединице и установе Војске Србије и Министарства одбране, као и у саставе цивилне заштите и других снага одбране.

Војни обвезници који су одслужили војни рок са оружјем превасходно се распоређују у резервни састав Војске Србије, а према потреби у остале снаге одбране, осим лица која имају распоред у Министарству унутрашњих послова и Безбедносно-информативној агенцији. Војни обвезници који су уложили приговор савести и извршили цивилну службу начелно се распоређују у саставе цивилне заштите. Резервни састав Војске Србије, сврстан у активну и пасивну резерву, чине резервни официри и подофицири, као и војници у резерви.

Professional career is developed through education, upskilling, promotion and management on functional duties. Education and upskilling, based on the modular acquiring of knowledge and skills, ensure the necessary competencies of employees. The promotion system is adapted to the abilities of individuals and the needs of the defence system.

National service is the right and duty of the citizens to prepare and train for the participation in the defence of the country. National service is a general duty, and it consists of recruitment, military service, civil service and being part of the reserve forces.

Military service is done in the commands, units and institutions of the Serbian Armed Forces, with or without arms, and it lasts for six months. Military service with arms is the most important and complete way of preparation of the citizens for the defence of the country.

The National Assembly of the Republic of Serbia in 2010 adopted the decision to suspend the compulsory military service and it is now carried out on a voluntary basis. The present strategic context, military neutrality, opting for implementation of the total defence concept and the need to strengthen the defence capabilities of the country impose the need to reconsider the decision on the suspension of the compulsory military service.

Reserve forces include all the citizens of the Republic of Serbia who are capable of serving in reserve forces and are not older than 60 (male) or 50 (female). The reserve force personnel can be posted to war commands, units and institutions of the Serbian Armed Forces and the Ministry of Defence, or to the units of civil defence and other defence forces.

The conscripts that completed their voluntary military service with arms are primarily assigned to reserve forces of the Serbian Armed Forces, and in case of need, to other defence forces, except for those who are assigned to serve within the Ministry of Internal Affairs and the Security Information Agency. Conscientious objectors that completed civil service are assigned, in principle, to civil protection units. The Serbian Armed Forces reserve is composed of active reserve and passive reserve and consists of reserve officers, non-commissioned officers, and soldiers.

Gender equality improvement is one of the strategic orientations of the Ministry of Defence. By the systemic and planned implementation of gender equality

Унапређење родне равноправности једно је од стратешких опредељења Министарства одбране. Систематским и планским спровођењем политике родне равноправности и једнаких могућности заступљеност жена у Министарству одбране и Војсци Србије је повећана, тако да оне чине око четвртину укупног састава. Законском регулативом женама је омогућен равноправан третман, пријем и напредовање у служби. Поред тога, предузимају се и друге мере за успостављање њихове суштинске равноправности, као цивилизацијске тековине савремених друштава.

У претходном периоду предузете су бројне мере унапређења стандарда и социјалног статуса запослених. С тим у вези, првенствено су реализоване активности на побољшању услова живота и рада, повећању примања и бризи о породицама погинулих и настрадалих припадника Министарства одбране и Војске Србије. Посебна пажња посвећује се стамбеном збрињавању запослених, као и лица којима је престао радни однос по основу остваривања права на пензију.

Вредновање, чување и развијање војних традиција, као и брига о борцима, представља веома значајан сегмент деловања Министарства одбране, који у тој области блиско сарађује са министарством надлежним за борачка питања, а посебно борачко-инвалидску заштиту.

and equal opportunities policy the representation of women in the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces has increased so that at the moment women account for one fourth of the total personnel. Laws and legislation have enabled women to have an equal treatment, enlistment and career advancement. Other measures have been taken as well to achieve their essential equality, as a universal value of modern society.

In the previous period numerous measures have been undertaken to improve the standard and social status of the employed personnel. Living and working conditions have been improved, the salaries have risen and the families of the members of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces who were killed on duty or died in an accident have been taken care of. Special attention has been paid to provision of housing for the employees and beneficiaries of military pensions.

Cherishing and developing military traditions and care for the veterans are a significant segment of the work of the Ministry of Defence which closely cooperates in this area with the ministry that is in charge of veterans' affairs.

МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ

MATERIAL RESOURCES

Управљање материјалним ресурсима првенствено је усмерено на опремање савременим системима наоружања и војне опреме и обезбеђење потреба Министарства одбране и Војске Србије у интендантури и инфраструктури

Material resources management is focused primarily on acquisition of modern systems of arms and military equipment and provision of necessary quartermaster service and infrastructure

Материјални ресурси у одбрани обухватају природне, привредне, финансијске, информационе и остале потенцијале Републике Србије који се употребљавају за потребе одбране. Управљање материјалним ресурсима првенствено је усмерено на опремање савременим системима наоружања и војне опреме и обезбеђење потреба Министарства одбране и Војске Србије у интендантури и инфраструктури.

Наоружање и војна опрема

Наоружање и војна опрема су један од најважнијих ресурса за одбрану земље. Република Србија има богато наслеђе и традицију сопственог истраживања и развоја у области наоружања и војне опреме, које је концентрисано у научноистраживачким организацијама Министарства одбране, одбрамбеној индустрији и цивилним факултетима и институтима.

Опремање наоружањем и војном опремом спроводи се кроз истраживање, развој, производњу и набавку нових средстава и система, као и модернизацију постојећих перспективних борбених система. У процесу опремања наоружањем и војном опремом преваходно се користе домаћи научноистраживачки и производни капацитети, уз набавку савремених софистицираних система из иностранства.

Истраживање и развој

Истраживање и развој наоружања и војне опреме спроводи се првенствено у установама система одбране са тежиштем на развоју савремених средстава, у складу са светским трендовима. Поред институција које су потпуно или већински у државном власништву, последњих година на домаћем тржишту појавило се више предузећа и института у приватном власништву који се интензивно баве развојем наоружања и војне опреме. Тиме су унапређени укупни потенцијали за истраживање и развој наоружања и војне опреме.

Ради повећања ефикасности обезбедиће се централизовано управљање развојем и модернизацијом наоружања и војне опреме, као и унапређење сарадње са релевантним домаћим и иностраним институцијама.

Опремање Војске Србије

Опремање средствима и системима наоружања и војне опреме прати карактеристике

Мaterial resources comprise natural, economic, financial, information and other resources of the Republic of Serbia which are engaged for defence purposes. Material resources management is focused primarily on acquisition of modern systems of arms and military equipment and provision of necessary quartermaster service and infrastructure for the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces.

Arms and Military Equipment

Arms and military equipment are one of the crucial resources for the defence of the state. The Republic of Serbia has a rich, long tradition of its own research and development in the field of arms and military equipment done in the scientific-research organisations of the Ministry of Defence, defence industry and civil faculties and institutes.

The acquisition of arms and military equipment is carried out through research, development and production and procurement of new assets and systems, and modernisation of existing combat systems. In the process of arms and military equipment acquisition scientific-research and production capacities of the Republic of Serbia are primarily used, followed by the procurement of modern sophisticated systems from abroad.

Research and Development

Research and development of arms and military equipment is done primarily in the defence system institutions and it is focused on developing modern arms and equipment in accordance with the latest world trends. Apart from the institutions that are state-owned wholly or partially, at the domestic market in the last period there have appeared privately owned companies and institutes intensively dealing with the development of arms and military equipment. This contributed to the enhancement of overall arms and military equipment research and development capacities.

To improve efficiency, management of development and modernisation of arms and military equipment will be centralised, and cooperation with relevant domestic and foreign institutions will be advanced.

Acquisitions for the Serbian Armed Forces

Acquisition of assets and systems of arms and military equipment is adapted to the characteristics

савремених оружаних сукоба и усмерено је ка набавци средстава која су по својим карактеристикама у светском врху. При набавци средстава из увоза тежи се диверзификацији извора набавки и постизању споразума са страним партнерима, који укључују трансфер технологија и упошљавање привредних капацитета у Републици Србији. Уговорима се планира и набавка сета интегралне логистичке подршке ради оптимизације животног циклуса средстава.

Основна опредељења у опремању и развоју система наоружања и војне опреме јесу: модернизација наоружања уз коришћење постојећих платформи, подсистема и компоненти; постепено освајање нових и примена већ освојених технологија на широк спектар платформи; „спирални” развој (развој/модернизација средстава наоружања и војне опреме у више фаза, уз опремање после сваке фазе); давање приоритета пројектима који могу брже и ефикасније да дају резултате у опремању Војске Србије новим или модернизованим средствима.

Обим набавки наоружања за потребе Војске Србије од домаће индустрије знатно је порастао након 2015. године, пре свега захваљујући инвестицијама државе и самих компанија у опрему и технологије, односно стабилном буџету са изразитим инвестиционим карактером.

У области опремања посебна пажња биће посвећена дигитализацији, кроз унапређење телекомуникационо-информационе мреже, значајно проширење сензорске мреже и њихово увезивање у савремене командно-информационе системе ради управљања ватром органским средствима за подршку, артиљеријом и авијацијом. У оквиру свеобухватне роботизације предвиђено је опремање Војске Србије земаљским и ваздухопловним беспосадним платформама од тактичког до стратегијског нивоа, уз њихово увезивање у командно-информациони систем ради унапређења ситуационе свесности, способности командовања, заштите сопствених снага и ватрене моћи. Планира се постепени прелазак од даљински управљаних до роботизованих платформи.

Наоружање Коинене војске

У оквиру планова и програма опремања Коинене војске савременим наоружањем и војном опремом пројекти су првенствено усмерени ка модернизацији родова са највећом ударном моћи

of modern conflicts and is focused on the procurement of cutting-edge assets. When the assets are procured from abroad, there is a tendency to diversify the source of the procurement and make agreements with foreign partners to include technology transfer and employment of production capacities in the Republic of Serbia. The contracts also include the procurement of integral logistic support to expand the life-cycle of the assets.

Priorities in the equipping and development of the weapons systems and military equipment are: modernising weapons using the existing platforms, sub-systems and components, gradual acquiring of new technologies and the application of the existing technologies on a broad spectrum of platforms, ‘spiral’ development (development/modernisation of arms and military equipment in phases, with equipping after each phase); giving priority to projects that can produce results in equipping the Serbian Armed Forces with new and modernised assets more quickly.

Procurement of weapons for the Serbian Armed Forces from the domestic industry has risen significantly after 2015 primarily due to state investments and the investments of companies in equipment and technologies and a stable budgeting focused on investment.

In the area of acquisition, the focus will be on digitisation, by advancing the telecommunication and information network, significant expansion of sensor network and their connecting into modern command and information systems in order to control the fire of the organic combat support systems, artillery and aviation. As part of the general robotisation the Serbian Armed Forces are to be equipped with unmanned ground and air platforms from tactical to strategic level that will be connected into the command and information system in order to improve situational awareness, command capabilities, force protection and fire power. Remotely controlled platforms will be gradually replaced with robotic platforms.

The Army Armament

Within the plans and programs for the acquisition of modern arms and military equipment for the Army, the projects are primarily aimed at the modernisation of the branches with the greatest striking power (infantry, armoured units and artillery).

(пешадија, оклопне јединице и артиљерија). С тим у вези, најзначајнији резултати пројеката опремања и модернизације у јединицама Копнене војске огледају се у развоју и опремању новим и модернизацији постојећих артиљеријских система, где се значајно скраћује време њихове реакције, увећава ватрена моћ и омогућава пријем података од различитих земаљских и ваздухопловних сензора. Такође, повећана је заштита мобилних јединица пешадије, пре свега механизоване пешадије, опремањем савременим високопроходним возилима точкашима са повећаним нивоом балистичке заштите. Таква средства опремљена су и модерним оптоелектронским извиђачко-нишанским системима и различитим типовима даљински управљаних борбених станица. Поред тога, повећани су домети за вођење противоклопне борбе, унапређена индивидуална заштита војника, способност осматрања ноћу и мерења координата циљева, док је опремање земаљским роботизованим платформама омогућило битно смањење потребе за излагањем војника у борбеним и извиђачким мисијама.

Међу најзначајнијим борбеним средствима којим располажу јединице Копнене војске, као и средствима којима је започето и којима се планира даље опремање јединица Копнене војске, јесу тенк М-84(А) и модернизовани тенк М-84АС1/2, модернизовано борбено возило пешадије БВП М-80АБ1/2, тенк Т-72МС, оклопно борбено возило точкаш „лазар 3”, борбено оклопно возило точкаш М16 „милош”, оклопно борбено возило МРАП М20 6×6, оклопни извиђачки аутомобил БРДМ-2МС, теренска оклопна моторна возила високе мобилности НММВВ, самоходна топ-хаубица 155 mm „нора” Б-52 М15, лансер ракета самоходни вишецевни 128 mm М17 „огањ дигитализовани” и М18 „огањ модуларни”, модернизована самоходна хаубица 2С1 „гвоздика”, противоклопни ракетни систем „корнет” и ново стрељачко наоружање домаће производње.

Приоритети за јединице Копнене војске у наредном периоду су наставак опремања савременим артиљеријским средствима и борбеним оклопним возилима, опремање новом генерацијом вођених артиљеријских ракета, опремање модернизованим тенковима, модернизованим гусеничним, модернизованим и новим возилима точкашима повећаног нивоа заштите и теренским возилима, стрељачким наоружањем повећаног домета и

In this regard, the most significant results of the equipping and modernisation projects in the Army units can be noticed in the development and acquisitions of new and modernisation of existing artillery systems where their reaction time is significantly shortened, firepower is increased and data reception from various ground and air sensors is enabled. Also, the protection of mobile infantry units, primarily mechanised infantry, was increased by equipping them with modern high-mobility wheeled vehicles with an increased ballistic protection. Such vehicles are also equipped with modern optoelectronic reconnaissance and sighting systems and various types of remotely controlled combat stations. In addition, the ranges for conducting anti-armour combat have been increased, the individual protection of soldiers and the night vision and target-coordinates measuring capabilities have been improved, while equipping with ground robotic platforms made it possible to significantly reduce the exposure of soldiers in combat and reconnaissance missions.

Among the most significant combat assets at the disposal of the Army units, as well as the assets whose acquisition for the Army units has begun and is planned, are the tank M-84(A) and the modernised tank M-84AS1/2, the modernised infantry fighting vehicle BVP M-80AB1/2, T-72MS tank, ‘Lazar 3’ wheeled armoured fighting vehicle, M16 ‘Milos’ wheeled armoured fighting vehicle, MRAP M20 6×6 armoured combat vehicle, BRDM-2MS armoured reconnaissance vehicle, HMMWV high-mobility off-road armoured motor vehicles, 155 mm ‘Nora’ B-52 M15 self-propelled howitzer, 128 mm M17 ‘Oganj digitised’ and M18 ‘Oganj modular’ self-propelled multiple rocket launchers, 2S1 ‘Gvozdika’ modernised self-propelled howitzer, ‘Kornet’ anti-tank missile system and new small arms of domestic production.

The Army priorities in the coming period are further acquisitions of modern artillery and armoured combat vehicles, new generation of guided artillery missiles, modernised tanks, modernised tracked vehicles, modernised and new wheeled vehicles with an increased level of protection and all-terrain vehicles, small arms with increased range and efficiency, multispectral masking assets and equipping special units with equipment for special tasks, as well as equipping them with remotely controlled and robotic systems.

ефикасности, мултиспектралним средствима ма-скирања и опремање специјалних јединица опре-мом за специфичне задатке, као и опремање да-љински управљивим и роботизованим системима.

Наоружање Ратној ваздухопловства и Противваздухопловне одбране

У склопу планова и програма опремања Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране пројекти су првенствено усмерени ка опремању новим авионима и хеликоптерима, беспилотним ваздухопловима, системима противваздухоплов-не одбране и системима за ваздушно осматрање и јављање. Реализацијом пројеката опремања и мо-дернизације вишеструко су увећане способности за заштиту ваздушног простора, вертикалног транс-порта, ваздухопловне ватрене подршке и извиђања.

Међу најзначајнијим борбеним средствима на-оружања и војне опреме којим располажу једини-це Ратног ваздухопловства и противваздухоплов-не одбране, као и средствима којима је започето и којима се планира даље опремање, јесу ловац МиГ-29СМ, ловац-бомбардер НЈ-22МА1 „орао“, хеликоптер Ми-35, хеликоптер Н-145М, ракетни системи за противваздухопловна дејства FK-3, С-125М „нева“ М1Т и 2К12 „куб“ СМ, артиљериј-ско-ракетни систем за ПВД „панцир“ С1 и ПАСАРС, транспортни авион CASA C-295MW и беспилотни ваздухоплови „пегаз“, CH-92A, CH-95 и „врабац“.

Приоритети опремања у наредном периоду су набавка савремених вишенаменских авиона и хеликоптера, вођеног ваздухопловног наоружања, наставак опремања беспилотним ваздухоплови-ма, првенствено из сопственог развоја, унапређе-ње способности ловачко-бомбардерске авијације за дејство вођеним наоружањем ваздух-земља, повећање капацитета транспортне авијације, уна-пређење способности трупне противваздухоплов-не одбране опремањем новим и модернизацијом постојећих система противваздухопловне одбране са унапређеним способностима за борбу против дронова, као и потпуна модернизација радарске мреже на бази савремених осматрачких и радара трупне противваздухопловне одбране и напред-них система аутоматизације.

Одбрамбена индустрија

Одбрамбена индустрија је од стратешког зна-чаја за одбрану Републике Србије, а имајући у виду

Air Force and Air Defence Armament

As part of plans and programmes for equipping the Air Force and Air Defence, the projects are primarily aimed at acquisition of new airplanes and helicopters, unmanned aerial vehicles, air defence systems and systems for air surveillance and early warning. Through the implementation of acquisition and modernisation projects, the capabilities for airspace protection, vertical transport, air fire support and recon-naissance have been multiplied.

Among the most important combat assets and military equipment at the disposal of the Air Force and Air Defence units, as well as the assets whose acquisition has begun and is planned, are the MiG-29SM fighter, the NJ-22MA1 ‘Orao’ fighter-bomber, the Mi-35 helicopter, H-145M helicopter, FK-3 air defence missile systems, S-125M ‘Neva’ M1T and 2K12 ‘Kub’ SM, ‘Pancir’ S1 and PASARS air defence systems, CASA C-295MW transport airplanes and ‘Pegaz’, CH-92A, CH-95 and ‘Vrabac’ unmanned aerial vehicles.

Acquisition priorities in the coming period are the procurement of modern multi-purpose aircraft and helicopters, guided air weapons, continued equipping with unmanned aerial vehicles, primarily from own development, improvement of fighter-bomber capabilities to engage with guided air-to-ground weapons, increase of transport aviation capacities, improvement of fielded air defence capabilities by acquiring new and modernising existing air defence systems with improved capabilities for combating drones, as well as complete modernisation of the radar network based on modern surveillance and fielded air defence radars as well as advanced automation systems.

Defence Industry

The defence industry is of strategic importance for the defence of the Republic of Serbia, bearing in mind the military neutrality and orientation towards implementation of the total defence concept.

The defence technological and industrial defence base of the Republic of Serbia consists of companies that produce and finalise arms and military equipment, subcontractors, scientific research organisations and laboratories. The core of the defence technological and industrial base is represented by the Serbian Defence Industry Group, which consists of specialised mostly state-owned companies.

војну неутралност и опредељење за примену концепта тоталне одбране.

Одбрамбену технолошку и индустријску базу Републике Србије чине привредна друштва која производе и финализују средства наоружања и војне опреме, кооперантско-услужна предузећа, научноистраживачке организације и лабораторије. Језгро одбрамбене технолошке и индустријске базе представља групација Одбрамбена индустрија Србије, коју чине специјализована привредна друштва у већинском државном власништву. Одбрамбена технолошка и индустријска база обухвата и значајан број привредних друштава претежно у приватном власништву која поседују појединачне капацитете за производњу наоружања и војне опреме и која као допунски капацитет из области металургије, прераде метала и машиноградње, електронске, хемијске и текстилне индустрије употпуњавају националне ресурсе за производњу наоружања и војне опреме.

У претходних десет година (2013–2023) значајно је инвестирано у ревитализацију и унапређење производних капацитета у групацији Одбрамбена индустрија Србије – укупна вредност око 193,5 милиона евра. Поред тога, држава је у првом инвестиционом циклусу из 2017. директно инвестирала још 49,7 милиона евра, а 2023. године започет је други инвестициони циклус у вредности од 100 милиона евра.

У одбрамбеном индустријском комплексу Републике Србије значајну улогу има и предузеће Југоимпорт-СДПР, као државно предузеће са успешном вишедеценијском традицијом у промету наоружања и војне опреме и трансфера технологије.

Тежиште у даљем раду и развоју одбрамбене индустрије је на унапређењу технолошких линија за производњу новог и модернизацију постојећег наоружања и војне опреме за потребе Војске Србије, унапређењу истраживачко-развојног рада и проширењу производних програма, уз повећање продуктивности и економичности пословања.

Интендантура

Интендантура као функција логистике обезбеђује правовремено и потпуно планирање, организовање и реализовање задатака у циљу задовољења потреба припадника Војске Србије у исхрани, одевању, обезбеђењу водом и енергентима.

The defence technological and industrial base also includes a significant number of predominantly privately owned companies that have individual capacities for the production of arms and military equipment and thus, as additional capacity in metallurgy, metal processing and mechanical engineering, electronic, chemical and textile industries, they complement the national capacities for arms and military equipment production.

The past ten years (2013–2023) saw significant investments in revitalizing and improving of Serbian Defence Industry Group production capacities – with a total value of around 193.5 million euros. In addition, in the first investment cycle from 2017, the state directly invested another 49.7 million euros, and in 2023, the second investment cycle worth 100 million euros was launched.

In the defence industrial complex of the Republic of Serbia, the company Jugoimport-SDPR plays a significant role, as a state-owned company with a successful decades-long tradition in arms and military equipment trade and technology transfer.

The focus in the further operation and development of the defence industry is on the improvement of technological lines for the production of new arms and military equipment and modernisation of the existing ones for the needs of the Serbian Armed Forces, improvement of research and development and the expansion of production programmes, while increasing the productivity and efficiency.

Quartermaster Service

As a function of logistics, the quartermasters service ensures timely and full-scale planning, organisation and implementation of tasks in order to meet the needs of members of the Serbian Armed Forces in terms of meals, clothing, water and energy supplies.

Using the scientific knowledge, technical-technological capacities, acquired experience, dietary habits and traditions of the population, and in accordance with the psychophysical stress and requirements, in a prescribed, regular and health-correct manner ensures high-quality and complete fulfilment of the energy-biological needs of the Serbian Armed Forces personnel in nutrition, both in peacetime and in emergencies and war.

In accordance with standards, norms and needs, following the domestic and foreign experiences, the Serbian Armed Forces personnel are provided

Користећи достигнута научна сазнања, техничко-технолошке могућности, стечена искуства, навике и традицију у исхрани становништва, а у складу са психофизичким напрезањима и захтевима, на прописан, редован и здравствено исправан начин обезбеђује се квалитетно и потпуно задовољавање енергетско-биолошких потреба припадника Војске Србије у исхрани, како у мирнодопским, тако и у условима ванредног стања и рата.

У складу са стандардима, нормама и потребама, као и домаћим и страним искуствима, обезбеђује се савремена одећна, лична и колективна опрема за припаднике Војске Србије. Применом нових савремених материјала, унапређењем постојећих и увођењем нових одевних предмета побољшана је функционалност и заштита од различитих временских утицаја, чиме је достигнут степен модернизације у складу са трендовима у развијеним земљама.

Обезбеђењем довољних количина резерви артикала хране и одећне, личне и колективне опреме за мирнодопски и ратни састав достигнут је захтевани степен аутономности Војске Србије.

Достигнути ниво у наредном периоду биће унапређен обезбеђењем новог индивидуалног оброка, чија ће разноврсност у потпуности задовољити енергетско-биолошке потребе припадника Војске Србије у току извођења наменских задатака у теренским условима, када није могућа редовна исхрана, а разноврсност компонената омогућиће задовољење различитих навика у исхрани. Унапређење заштите припадника Војске Србије од различитих временских утицаја и побољшање квалитета живота и рада у теренским условима биће омогућено опремањем комплетима савремене теренске одеће, личне и колективне опреме, као и опремањем савременим средствима ратне технике.

То ће се реализовати пре свега развојем, освајањем производње и производњом у сарадњи са домаћим партнерима, у циљу подстицања домаће производње и овладавања новим технологијама производње материјала и готових производа, као и набавком готових добара са тржишта.

Војна инфраструктура

Предузимањем мера у оквиру инфраструктуре обезбеђују се адекватни услови за живот и рад људства, смештај технике и материјалних средстава

with modern clothing, personal and collective equipment. Using new modern materials, improving the existing ones and introducing new items of clothing improved the functionality and protection from various weather influences, thus reaching the level of modernisation in accordance with the trends in the developed countries.

Providing sufficient reserves of food items and clothing, personal and collective equipment for peacetime and wartime personnel ensured the required degree of autonomy for the Serbian Armed Forces.

The achieved level is to be improved in the forthcoming period by providing a new individual ration, the variety of which will fully satisfy the energy-biological requirements of the Serbian Armed Forces personnel during the performance of their assigned tasks in the field conditions when regular nutrition is not possible, and the variety of components will enable the satisfaction of different eating habits. Enhancing the protection of the Serbian Armed Forces personnel against various weather influences and improving the quality of life and work in field conditions will be made possible by equipping them with sets of modern field clothing, personal and collective equipment, as well as by equipping them with modern combat assets.

This will be realised primarily through development, acquisition of production and production in cooperation with domestic partners, with the aim of encouraging domestic production and mastering new technologies for the production of materials and finished products, as well as purchasing finished goods from the market.

Military Infrastructure

Taking measures within the infrastructure ensures adequate conditions for the life and work of personnel, storage of equipment and material resources and the construction of specific military facilities for accomplishing specific tasks of the Serbian Armed Forces. Infrastructure tasks are carried out by engagement of resources of the Ministry of Defence, the Serbian Armed Forces and specialised civilian companies.

In the previous period, a significant number of tasks of construction and investment maintenance of infrastructure facilities used by the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces were accomplished. The reconstruction, adaptation, construction

и изградњу специфичних војних објеката за реализацију наменских задатака Војске Србије. Задаци у оквиру инфраструктуре реализују се ангажовањем ресурса Министарства одбране, Војске Србије и специјализованих цивилних предузећа.

У претходном периоду реализован је значајан број задатака изградње и инвестиционог одржавања објеката инфраструктуре које користе Министарство одбране и Војска Србије. Реконструкцијом, адаптацијом, изградњом и одржавањем објеката унапређени су услови за живот и рад припадника Министарства одбране и Војске Србије. Тежиште у реализацији задатака је на изградњи и одржавању објеката за смештај и обуку, као и објеката за смештај технике. Посебна пажња посвећена је унапређењу инфраструктуре коју користе војне здравствене установе. Министарство одбране пружило је значајан допринос у борби против вируса корона и учешћем у изградњи болница у Батајници, Крушевцу и Новом Саду.

Размештај јединица Војске Србије засниваће се на развијеној мрежи војних објеката, сталног и монтажног типа, са тенденцијом измештања из градских средина и концентрисања на мањем броју локација, чиме ће се умањити укупни трошкови система одбране. Инфраструктура коју користи Војска Србије прилагођаваће се променама њене бројне величине.

Тежишни задаци у области инфраструктуре биће усмерени на изградњу, адаптацију и доградњу положаја, смештајних капацитета и објеката за одржавање за сложене борбене системе, објеката за смештај и обуку новооснованих и јединица са повећаним саставом, капацитета за складиштење убојних и погонских материјалних средстава, опитних центара и полигона, ваздухопловне инфраструктуре и инсталација, стационарне инфраструктуре и магистралне оптичке мреже.

У реализацији тих опредељења ослонац ће бити на постојећим перспективним војним комплексима и објектима и њиховом прилагођавању актуелним потребама система одбране.

and maintenance of facilities have improved the living and working conditions of members of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces. The emphasis in the implementation of tasks is on the construction and maintenance of facilities for accommodation and training, as well as facilities for the accommodation of arms and equipment. Special attention is paid to improving the infrastructure used by military medical institutions. The Ministry of Defence made a significant contribution to the fight against the corona virus by participating in the construction of hospitals in Batajnica, Kruševac and Novi Sad.

The in-country deployment of units of the Serbian Armed Forces will be based on a developed network of military facilities, permanent and modular, with a tendency to move from urban areas and concentrate on a smaller number of locations, which will reduce the overall expenditures of the defence system. The infrastructure used by the Serbian Armed Forces will adapt to changes in its strength.

Major tasks in the field of infrastructure will be focused on the construction, adaptation and upgrading of posts, accommodation capacities and maintenance facilities for complex combat systems, facilities for accommodation and training of newly established units and reinforced units, capacities for storage of ordnance and propellants, test centres and training ranges, aviation infrastructures and installations, stationary infrastructure and backbone optical network.

In pursuit of these objectives, the support will be on the existing purposeful military complexes and facilities and their adaptation to suit the current needs of the defence system.

ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ

DEFENCE FUNDING

Приоритети у наредном периоду су издвајања ради стварања услова за примену концепта тоталне одбране, опремање савременим наоружањем и војном опремом, развој инфраструктуре, наставак унапређења обуке и побољшање материјалног положаја и стандарда припадника Министарства одбране и Војске Србије

Priorities in the forthcoming period are allocations to create conditions for the implementation of the total defence concept, equipping with modern arms and military equipment, infrastructure development, continued improvement of training and enhancement of the living standard of members of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces

Финансирање одбране заснива се на економским могућностима Републике Србије, циљевима и задацима система одбране, утврђеним приоритетима и преузетим обавезама. У процесу планирања средстава за финансирање одбране одређују се дугорочни, средњорочни и годишњи приоритети и стварају претпоставке за економичну и ефикасну употребу одобрених средстава.

Поступак припреме и доношења буџета извршава се према буџетском календару који је утврђен законом. Транспарентност у планирању и финансирању одбране остварује се кроз буџетску процедуру израде, доношења, извршавања, извештавања, контроле и ревизије буџета.

Финансирање одбране врши се из средстава која се утврђују Законом о буџету Републике Србије на годишњем нивоу. Основни извори финансирања одбране су општи приходи и примања буџета, сопствени приходи буџетских корисника, добровољни трансфери физичких и правних лица, примања од продаје нефинансијске имовине, нераспоређени вишак прихода из ранијих година и неутрошена средства донација, помоћи и трансфери из ранијих година.

За финансирање одбране, у складу са методологијом Међународног монетарног фонда, Република Србија је у претходном периоду настојала да обезбеди 2% бруто домаћег производа.

Министарство одбране тежи да обезбеди уравнотежену структуру трошкова, која ће бити у функцији развоја система одбране. Континуираним напорима остварена је релативно повољна структура, посебно када су у питању расходи за инвестиције, који су првенствено били усмерени за набавку и модернизацију наоружања и војне опреме. Трендом већих издвајања за инвестиције, промењен је и карактер буџета од потрошачког у развојни.

Плате професионалних припадника Војске Србије од 2012. године повећане су за 107%. Просечна плата у децембру 2012. износила је 379, а у априлу 2023. године 786 евра. Након консолидације јавних финансија, од 2016. године значајно су повећане плате, тако да закључно са повећањем од јануара 2023. године кумулативно повећање износи од 86 до 144%, у зависности од чина, нивоа квалификација, службе у систему војног здравства, односно службе у Министарству одбране или Војсци Србије.

Дefence funding is based on the economic potential of the Republic of Serbia, the objectives and tasks of the defence system, established priorities and assumed obligations. In the process of defence budgeting, long-term, mid-term and annual priorities are determined and preconditions are created for the economical and efficient use of the approved funds.

The procedure for preparing and adopting the budget is carried out according to the budget calendar established by law. Transparency in defence planning and funding is achieved through the budgeting procedure for budget formulation, adoption, execution, reporting, control and audit.

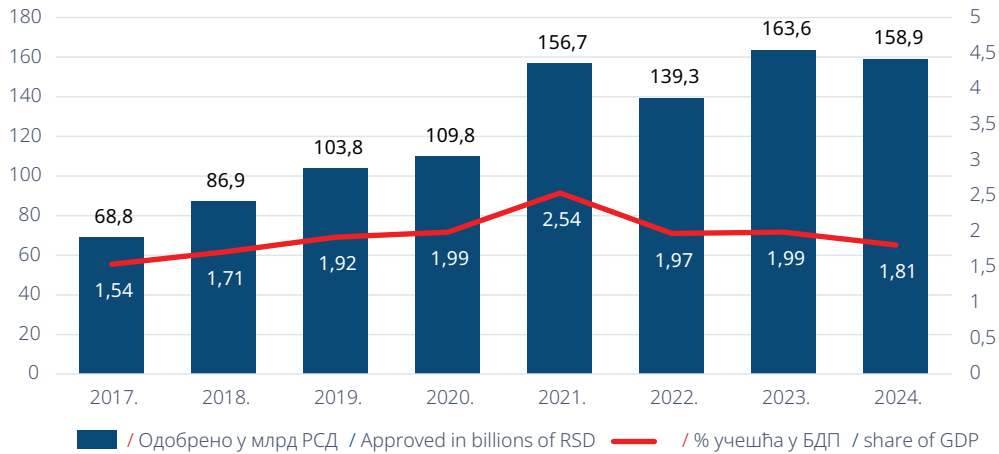
Defence is funded from resources determined by the Law on Budget of the Republic of Serbia on an annual basis. Main sources of defence funding are general revenues and emoluments from the budget, own revenues of budget beneficiaries, voluntary transfers of natural and legal persons, income from the sale of non-financial assets, undistributed surplus revenues from previous years and unspent funds from donations, aid and transfers from previous years.

The Republic of Serbia has strived in the previous period to provide 2% gross domestic product for defence financing, in accordance with the methodology of the International Monetary Fund.

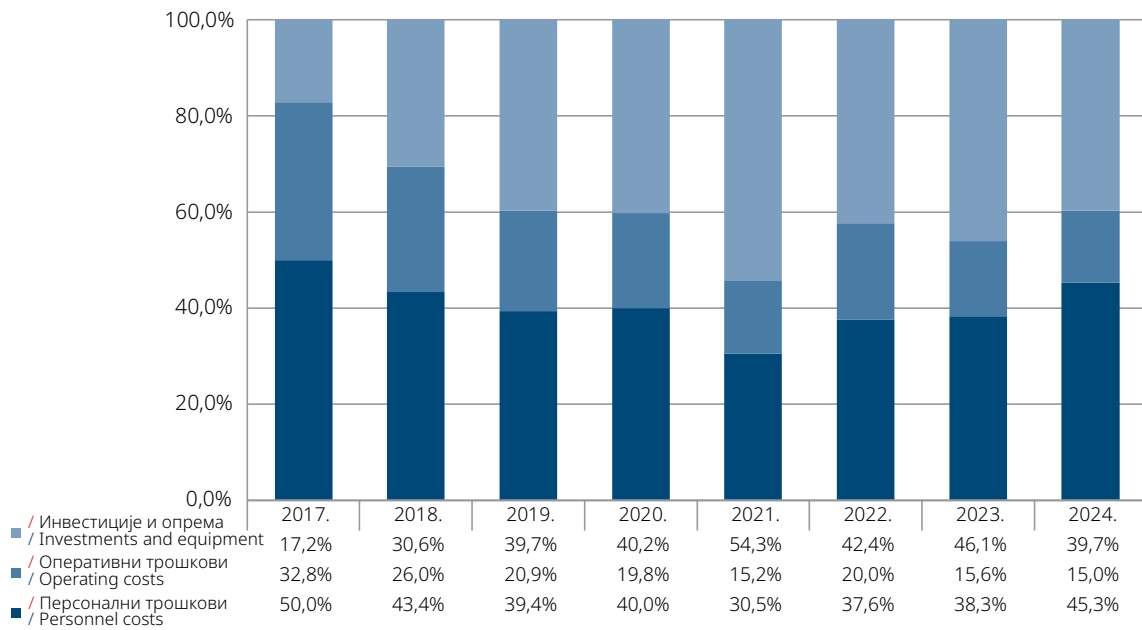
The Ministry of Defence strives to ensure a balanced cost structure that will serve the purpose of developing the defence system. Through continuous efforts, a relatively favourable structure was achieved, especially when it comes to investment expenditures, which were primarily aimed at the acquisition and modernisation of arms and military equipment. With the trend of higher allocations for investments, the character of the budget has also changed from consumption-oriented to development-oriented.

Since 2012, the salaries of professional armed forces members have increased by 107%. The average salary in December 2012 was euros 379, while in April 2023 it was euros 786. After the consolidation of public finances, salaries have significantly increased since 2016 so that concluding with the increase of January 2023, the cumulative increase ranges from 86 to 144% depending on the rank, qualifications, service in the military healthcare system, or service in the Ministry of Defence or the Serbian Armed Forces.

Priorities in the forthcoming period are allocations to create conditions for the implementation of the total defence concept, equipping with modern

/ Буџет Министарства одбране у периоду од 2017. до 2024. године, са проценцијалним учешћем у бруто домаћем производу
/ Budget of the Ministry of Defence in the period from 2017 to 2024, with a percentage share in the gross domestic product

/ Прећлед стурктуру ћрошкова за ћериод од 2017. до 2024. ћодине
/ Outline of the cost structure for the period 2017-2024

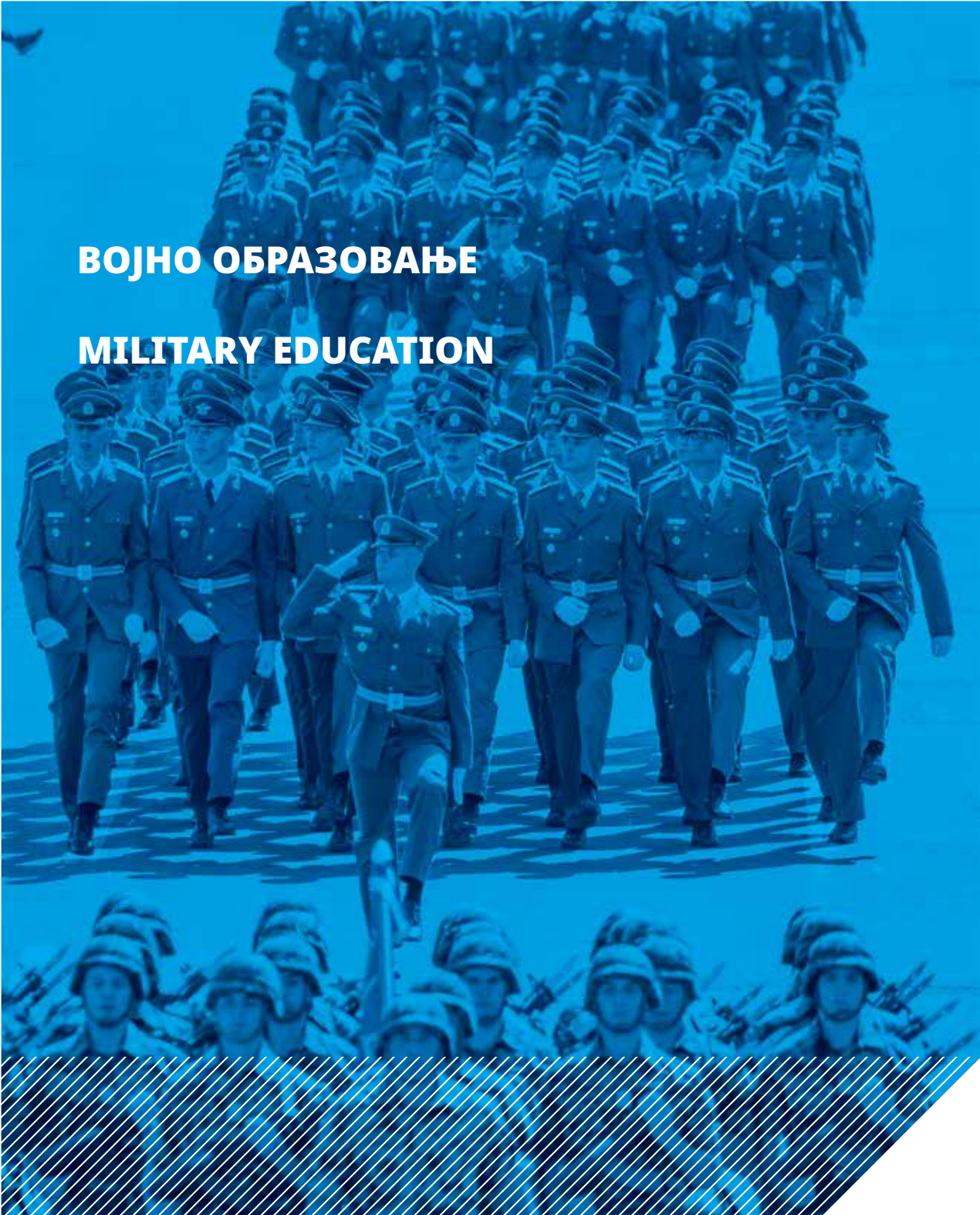

Приоритети у наредном периоду су издвајања ради стварања услова за примену концепта тоталне одбране, опремање савременим наоружањем и војном опремом, развој инфраструктуре, наставак унапређења обуке и побољшање материјалног положаја и стандарда припадника Министарства одбране и Војске Србије.

Спровођење утврђене политике одбране зависиће у великој мери од способности државе да обезбеди дугорочно инвестирање у систем одбране и континуирано модернизује Војску Србије и друге снаге одбране.

arms and military equipment, infrastructure development, continued improvement of training and enhancement of the living standard of members of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces.

The implementation of the established defence policy will depend to a large extent on the ability of the state to ensure long-term investment in the defence system and continuously modernise the Serbian Armed Forces and other defence forces.

ВОЈНО ОБРАЗОВАЊЕ
MILITARY EDUCATION

Војно образовање има кључну улогу у оспособљавању кадра како би могао да на иновативан и креативан начин ефикасно одговори захтевима савремених сукоба и успешно командује и руководи командама, јединицама и установама Војске Србије и других снага одбране у широком спектру операција

Military education plays a key role in qualifying personnel so that they can effectively respond to the demands of modern conflicts in an innovative and creative way and exercise successful command and management of the commands, units and institutions of the Serbian Armed Forces and other defence forces in a wide range of operations

Војним образовањем остварују се циљеви који произилазе из природе војне службе и услова под којима се обављају послови за потребе одбране. Циљеви војног образовања односе се на школовање и усавршавање професионалних припадника Војске Србије, државних службеника и лица из грађанства за вршење послова и задатака из надлежности Министарства одбране и Војске Србије, као и на развој научноистраживачког и стручног кадра.

Војно образовање обухвата школовање, усавршавање и војностручно оспособљавање. Школовање подразумева средње образовање и васпитање и високо образовање које се стиче у војношколским установама. Усавршавање се односи на све облике образовања током живота професионалних припадника Војске Србије и државних службеника које реализују војношколске установе, као и јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије. Војностручно оспособљавање обухвата обуку кандидата за резервне официре Војске Србије и кандидата за пријем у професионалну војну службу.

За потребе војног образовања формиране су посебне организационе целине које организују и реализују академске студије, посебне програме усавршавања и средњошколско образовање.

Школовање кадра на академским студијама реализује се на Универзитету одбране у Београду. Универзитет одбране реализује основне академске студије, интегрисане академске студије, мастер академске студије и докторске академске студије, у образовно-научним пољима друштвено-хуманистичких, природно-математичких, техничко-технолошких и медицинских наука.

У саставу Универзитета одбране су високошколске установе Војна академија и Медицински факултет Војномедицинске академије, које имају акредитоване студијске програме свих нивоа академског образовања. Поред школовања за професионалне официре, Војна академија школује и обучава и будуће резервне официре. Универзитет одбране и високошколске установе у његовом саставу акредитовани су и као научноистраживачке организације, у складу са захтевима савременог високог образовања у Републици Србији.

Посебни програми усавршавања професионалних припадника Војске Србије, државних службеника и лица из грађанства за вршење послова и

Мilitary education is intended to achieve the goals that arise from the nature of military service and the conditions under which jobs for the needs of defence are performed. The goals of military education relate to the schooling and upskilling of professional members of the Serbian Armed Forces, civil servants and civilians for the performance of jobs and tasks within the purview of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces, as well as to the development of scientific-research and expert cadre.

Military education includes schooling, upskilling and military professional development. Schooling includes secondary education and upbringing and higher education acquired in military educational institutions. Upskilling refers to all forms of education during the lifetime of professional members of the Serbian Armed Forces and civil servants that are implemented by military educational institutions, as well as units and institutions of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces. Military professional development includes the training of candidates for reserve officers of the Serbian Armed Forces and candidates for admission to professional military service.

For the needs of military education, there are special organisational units that organise and conduct academic studies, special upskilling programmes and secondary education.

Schooling of cadre in academic studies is carried out at the Defence University in Belgrade. The Defence University conducts undergraduate studies, integrated academic studies, master studies and doctoral studies in the educational and scientific fields of social sciences and humanities, natural sciences and mathematics, technical and technological sciences and medical science.

The Defence University includes higher education institutions such as the Military Academy and the Medical Faculty of the Military Medical Academy, that have accredited study programmes at all levels of academic education. In addition to education for professional officers, the Military Academy provides education and training for future reserve officers as well. The Defence University and the higher-education institutions within its composition are also accredited as scientific research organisations, in accordance with the requirements of modern higher-education system in the Republic of Serbia.

задатака из надлежности Министарства одбране и Војске Србије реализују се у Школи националне одбране „Војвода Радомир Путник”. Усавршавање се реализује кроз Основни командно-штабни курс, Командно-штабно усавршавање, Генерал-штабно усавршавање и Високе студије безбедности и одбране.

Средњошколско образовање, као почетни облик школовања кадра за потребе Министарства одбране и Војске Србије, реализује се у Војној гимназији и Средњој стручној војној школи „1300 каплара”. Кроз систем средњошколског образовања обезбеђују се кандидати који школовање настављају на Војној академији, као и будући подофицири за потребе јединица и установа Министарства одбране и Војске Србије.

Војно образовање има кључну улогу у оспособљавању кадра како би могао да на иновативан и креативан начин ефикасно одговори захтевима савремених сукоба и успешно командује и руководи командама, јединицама и установама Војске Србије и других снага одбране у широком спектру операција. С тим у вези, наставиће се са развојем система војног образовања ради осавремењавања наставног процеса и унапређења услова школовања и усавршавања.

Special programmes for upskilling of professional members of the Serbian Armed Forces, civil servants and civilians for the performance of duties and tasks within the purview of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces are carried out at the National Defence School 'Vojvoda Radomir Putnik'. The upskilling is carried out through the Basic Command and Staff Course, Command and Staff Course, General Staff Course and Advanced Security and Defence Studies.

Secondary education, as the initial form of personnel schooling for the needs of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces, is conducted in the Military Grammar School and Military High Vocational School '1300 Kaplara'. The secondary education system produces candidates for continued education at the Military Academy, as well as future non-commissioned officers for the needs of units and institutions of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces.

Military education plays a key role in qualifying personnel so that they can effectively respond to the demands of modern conflicts in an innovative and creative way and exercise successful command and management of the commands, units and institutions of the Serbian Armed Forces and other defence forces in a wide range of operations. In this regard, the development of the military education system will continue in order to modernise the teaching process and improve the conditions of schooling and upskilling.

A photograph of a laboratory setting with three people using microscopes. The image is overlaid with a blue tint and decorative diagonal lines in the top-left and bottom-right corners. The text is centered on the left side of the image.

ВОЈНО ЗДРАВСТВО

MILITARY HEALTHCARE SYSTEM

Опремањем
војноздравствених установа
најсавременијим средствима,
као и школовањем и
усавршавањем медицинског
кадра, обезбеђују се услови
за даљи развој здравствене
делатности

Equipping military healthcare
institutions with state-of-the-art
equipment, and schooling and
upskilling of the medical cadre
ensures conditions for further
development of the healthcare
sector

Војно здравство усклађено је са законом којим се уређује здравствена заштита у Републици Србији и представља део њеног здравственог система. Поред здравственог збрињавања војних осигураника, постојећи капацитети војног здравства стављени су на располагање свим грађанима Републике Србије. Ангажовање војног здравства превазилази границе Републике Србије с обзиром на значајну заступљеност војномедицинских капацитета у мултинационалним операцијама.

Здравственом заштитом чува се и унапређује здравље, спречавају се, сузбијају или рано откривају болести, повреде и други поремећаји здравља и спроводи благовремено и ефикасно лечење и рехабилитација. Посебна пажња посвећује се безбедности, сигурности и ефикасности здравствене заштите, те да све активности буду у складу са начелима професионалне етике.

Здравствену делатност обавља систем војног здравства, који је успостављен ради спровођења и обезбеђења здравствене заштите. Систем војног здравства чине здравствена одељења – амбуланте у саставу јединица и установа Министарства одбране и Војске Србије, војне здравствене установе организационо везане за Министарство одбране, здравствени радници и здравствени сарадници који здравствену делатност обављају у војним здравственим установама и санитарским јединицама и установама.

У организацијском смислу системом војног здравства управља Управа за војно здравство, која је директно потчињена министру одбране. Основне организационе целине система војног здравства су Војномедицинска академија, Центар војномедицинских установа Београд, Војна болница Нови Сад и Војна болница Ниш.

Опремањем војноздравствених установа најсавременијим средствима, као и школовањем и усавршавањем медицинског кадра, обезбеђују се услови за даљи развој здравствене делатности.

Тhe Military healthcare system is harmonised with the law regulating healthcare in the Republic of Serbia and is part of its healthcare system. In addition to the healthcare of the military insured, the existing capacities of the military healthcare system are made available to all citizens of the Republic of Serbia. The engagement of the military healthcare system goes beyond the borders of the Republic of Serbia considering the significant representation of the military medical capacities in multinational operations.

Healthcare is intended to preserve and improve health, prevent, suppress or detect early-stage diseases, injuries and other health disorders and implement timely and effective treatment and rehabilitation. Special attention is paid to ensuring that all healthcare activities are safe, secure and efficient, and that they are in accordance with the principles of professional ethics.

Healthcare is carried out by the military healthcare system, which was established to implement and ensure healthcare. The military healthcare system consists of healthcare departments - clinics within the units and institutions of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces, military health institutions organisationally related to the Ministry of Defence, health workers and health associates who perform healthcare activities in military healthcare institutions and military medical units and institutions.

Organisation-wise the military healthcare system is managed by the Military Healthcare Department that reports directly to the Minister of Defence. The basic organisational units of the military healthcare system are the Military Medical Academy, Belgrade Centre of Military Medical Institutions, Novi Sad Military Hospital and Niš Military Hospital.

Equipping military healthcare institutions with state-of-the-art equipment, and schooling and upskilling of the medical cadre ensures conditions for further development of the healthcare sector.

**ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ
ЗА ПОТРЕБЕ ОДБРАНЕ**

**RESEARCH AND DEVELOPMENT
IN DEFENCE**

Научноистраживачка делатност доприноси развоју система одбране применом нових сазнања, а ради јачања одбрамбених способности за одговор на савремене изазове и претње безбедности

Scientific research contributes to the development of the defence system by applying new knowledge, in order to strengthen defence capabilities so as to respond to contemporary security challenges and threats

Научноистраживачка делатност у области одбране представља организован и систематски рад научноистраживачких организација, високошколских јединица Универзитета одбране и војних установа из Министарства одбране и Војске Србије, који се предузима ради остваривања основних, примењених и развојних истраживања и откривања нових научних сазнања и метода коришћењем тих знања у развоју и јачању система одбране.

Научноистраживачка делатност доприноси развоју система одбране применом нових сазнања, а ради јачања одбрамбених способности за одговор на савремене изазове и претње безбедности. Инвентивна делатност у Министарству одбране и Војсци Србије подстиче стварање нових и унапређење постојећих технолошких, техничких, организационих и других решења од значаја за одбрану. Кроз инвентивну делатност у сарадњи са надлежним институцијама пружа се помоћ ауторима иновација у поступку заштите интелектуалне својине.

Најзначајнији научноистраживачки капацитети у Министарству одбране и Војсци Србије налазе се у научноистраживачким организацијама (Институт за стратегијска истраживања, Војнотехнички институт, Технички опитни центар и Војногеографски институт „Генерал Стеван Бошковић”), високошколским јединицама Универзитета одбране (Војна академија и Медицински факултет Војномедицинске академије) и у војној установи која обавља научноистраживачку делатност (Центар за примењену математику и електронику).

У будућем периоду повећаће се утицај науке и технологије на укупан развој система одбране. Способност прихватања и примене нових технологија биће једна од основних детерминанти у изградњи одбрамбених способности. С тим у вези, научноистраживачки капацитети биће унапређени сталним усавршавањем кадра, набавкама најсавременије опреме и средстава и развојем инфраструктуре. Такође, посебна пажња биће посвећена промоцији и примени иновација и најновијих научно-технолошких достигнућа. Уједно, радиће се на развоју сарадње са домаћим и иностраним партнерима ради унапређења размене знања и трансфера технологија.

Сcientific research in the field of defence represents the organised and systematic work of scientific research organisations, higher education units of the Defence University and military institutions within the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces, which is undertaken for the purpose of carrying out fundamental, applied and developmental research and discovering new scientific knowledge and methods by using that knowledge in development and strengthening of the defence system.

Scientific research contributes to the development of the defence system by applying new knowledge, in order to strengthen defence capabilities so as to respond to contemporary security challenges and threats. Inventive work in the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces encourages the creation of new technological, technical, organisational and other solutions having importance for defence and improvement of the existing ones. Through innovations in cooperation with the responsible institutions, assistance is provided to authors of innovations in the process of intellectual property protection.

In the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces, the most important scientific research capabilities are in scientific research organisations (Strategic Research Institute, Military Technical Institute, Technical Test Centre and Military Geography Institute ‘General Stevan Bošković’), higher education units of the Defence University (Military Academy and Medical Faculty of the Military Medical Academy), and a military institution carrying out scientific research (Centre for Applied Mathematics and Electronics).

In the forthcoming period, the influence of science and technology on the overall development of the defence system will increase. The ability to accept and apply new technologies will be one of the basic determinants in building defence capabilities. In this regard, the scientific research capacities will be improved by constant upskilling of personnel, procurement of the most modern equipment and assets, and development of the infrastructure. Special attention will also be paid also to the promotion and application of innovations and the latest scientific and technological advances. At the same time, cooperation with domestic and foreign partners is to be developed in order to improve the exchange of knowledge and the transfer of technologies.

ОДБРАНА И ДРУШТВО

DEFENCE AND SOCIETY

Историјска искуства, неговање борбених, слободарских и верских традиција, патриотизам, као и спремност да се за њих бори и жртвује основни су мотивациони фактори у извршавању задатака у одбрани земље

Historical experiences, cherishing military, liberating and religious traditions, patriotism, as well as the willingness to stand up and sacrifice for them are the main motivational factors in performing tasks in the defence of the country

Односи са јавношћу

Односи са јавношћу у Министарству одбране и Војсци Србије представљају систем комуникације којим се домаћа и инострана јавност право-времено, тачно и потпуно упознају са најважнијим активностима и процесима у систему одбране.

Комуникација Министарства одбране и Војске Србије са јавношћу спроводи се путем интерних (сопствених) и екстерних канала. У интерне канале комуникације спадају интернет сајтови у Министарству одбране и Војсци Србије, магазин „Одбрана” и званични налози Министарства одбране и Војске Србије на друштвеним мрежама. Екстерне комуникацијске канале представљају медији (телевизија, радио, штампа и интернет портали) преко којих се преносе одговарајуће информације и поруке јавности, у складу са законима и кодексима који уређују ту област.

Односи са јавношћу обухватају и промотивну (маркетиншку) делатност, издаваштво и војну публицистику, кинематографију, музичку и излагачку делатност, као и организацију специјалних догађаја.

Традиција и култура

Војне традиције представљају значајан сегмент очувања националног и духовног идентитета и доприносе јачању морала, борбеног духа и војничких вредности. Историјска искуства, неговање борбених, слободарских и верских традиција, патриотизам, као и спремност да се за њих бори и жртвује основни су мотивациони фактори у извршавању задатака у одбрани земље.

Очување традиције обухвата спектар различитих активности, у које спадају прославе државних и војних празника, обележавање годишњица историјских догађаја из ослободилачких ратова Србије, годишњица смрти српских владара и војсковођа, обележавање међународних активности посвећених очувању достојанственог сећања на жртве оружаних сукоба и друго.

Реализацијом културних активности унапређују се потенцијали припадника Министарства одбране и Војске Србије и промовишу националне вредности. Од посебног значаја су музејска, архивска, кинематографска, библиотечко-информациона, музичка и издавачка делатност.

Установе од културно-историјског значаја су Војни музеј, Музеј ваздухопловства, Војни архив,

Public Relations

Public relations in the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces represent a communication system for timely, complete and accurate informing of the national and international public about the most important activities and processes in the defence system.

The Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces communicate with the public through internal (own) and external channels. Internal communication channels include the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces websites, the ‘Odbrana’ magazine and official accounts of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces on social networks. External communication channels are the media (television, radio, press and internet portals) through which appropriate information and messages are conveyed to the public, in accordance with the laws and codes regulating that area.

Public relations include promotional (marketing) activity, publishing, cinematography, music and exhibition activities, as well as the organisation of special events.

Tradition and Culture

Military traditions form a significant segment of the preservation of national and spiritual identity and contribute to strengthening morale, military spirit and military values. Historical experiences, cherishing fighting, liberating and religious traditions, patriotism, as well as the willingness to stand up and sacrifice for them are the main motivational factors in performing tasks in the defence of the country.

Preservation of tradition includes a range of various activities, such as celebrations of national and military holidays, commemoration of the anniversaries of historical events from the liberation wars of Serbia, anniversaries of deaths of Serbian rulers and military leaders, commemoration of international activities dedicated to keeping the solemn memory of the victims of armed conflicts, and more.

Cultural activities improve the potential of members of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces and promote national values. Museum, archival, cinematographic, library-information, music and publishing activities are of particular importance.

Institutions of cultural and historical importance are the Military Museum, the Air Force Museum, the Military Archive, the ‘Zastava Film’ Military Film

Војнофилмски центар „Застава филм”, Медија центар „Одбрана”, Универзитетска библиотека, Уметнички ансамбл Министарства одбране „Станислав Бинички” и Војна штампарија.

Симболи и обележја Војске Србије су грб Војске Србије, војне заставе, војне ознаке и други симболи и обележја Војске Србије. Грб Војске Србије је основно обележје Војске и представља, поред униформе, њен визуелни идентитет кроз стилизацију по хералдичким правилима. Војне заставе су карактеристична обележја која традиционално симболизују припадност војном саставу, војничку част и јединство јединице. Војне ознаке су стилизовани елементи на војним униформама, који на систематизован и општеприхваћен начин идентификују припадника Војске Србије у служби и приказују његове професионалне квалитете.

Војска и вера

Верска служба у Војсци Србије организована је ради остваривања слободе вероисповести, јачања духовних и моралних вредности припадника Војске Србије, неговања војничких врлина и патриотизма, као и обликовања грађанске одговорности.

Војни свештеници, односно верски службеници, постављени су на формацијска места на свим нивоима командовања, потчињени су командантима, односно начелницима састава у којим службују, а своју службу врше као официри верске службе и духовници. Војни свештеници, односно верски службеници, верску службу врше обављањем богослужења и верских обреда, као и осталих делатности верске службе.

Цивилно-војна сарадња

Цивилно-војна сарадња је незаобилазан чинилац савремених војних операција којим се остварују веза и координација активности војних снага и различитих учесника цивилног окружења у мисијама Војске Србије.

У Војсци Србије цивилно-војна сарадња организује се на стратегијском, оперативном и тактичком нивоу. Послове цивилно-војне сарадње реализују посебно оспособљени припадници и састави Војске Србије, односно органи за цивилно-војну сарадњу. Цивилно-војна сарадња реализује се, по потреби, и преко привремених центара који се организују у операцијама, ради координације планирања и извођења заједничких активности.

Centre, the ‘Odbrana’ Media Centre, the University Library, the ‘Stanislav Binički’ Ministry of Defence Artistic Ensemble and the Military Printing House.

The symbols of the Serbian Armed Forces are the coat of arms of the Serbian Armed Forces, military flags, military insignia and other symbols of the Serbian Armed Forces. The coat of arms of the Serbian Armed Forces is the basic symbol of the Armed Forces and, in addition to the uniform; represents its visual identity through stylisation according to the heraldic rules. Military flags are characteristic symbols that traditionally symbolise the military affiliation, military honour and unity of the unit. Military insignia are stylised elements on military uniforms, which identify the Serbian Armed Forces personnel in service in a systematised and generally accepted way showing their professional competences.

Military and Religion

The religious service in the Serbian Armed Forces is organised for the purpose of practicing freedom of religion, strengthening the spiritual and moral values of the Serbian Armed Forces personnel, fostering military virtues and patriotism, as well as shaping civic responsibility.

Military priests, or religious service officers, are appointed to formation positions at all levels of command, and they are subordinate to the unit commanders and the heads of the organisations in which they serve. They perform their service as the religious service officers. Military priests, that is, religious service officers, perform religious rites and ceremonies, and other religion-related activities.

Civil-Military Cooperation

Civil-military cooperation is an indispensable element of contemporary military operations, which establishes the liaison and coordination between the military forces and various participants in the civilian environment in the Serbian Armed Forces missions.

Civil-military Cooperation in the Serbian Armed Forces is organised at the strategic, operational and tactical levels. Those tasks are performed by specially trained personnel and units of the Serbian Armed Forces i.e. Civil-military Cooperation elements. If necessary, Civil-military Cooperation is conducted in temporary centres established in the operations, for the purpose of coordinated planning and conduct of joint activities.

Активности цивилно-војне сарадње Војске Србије биле су усмерене на пружање подршке органима власти и становништву у отклањању последица елементарних непогода (спасавање становништва угроженог поплавама, великим снежним наносима и обилним падавинама, учешће у гашењу пожара већих размера). Такође, реализоване су и активности попут пружања медицинске помоћи становништву, поправке и рашчишћавања путева, помоћ у водоснабдевању и слично.

Изградња интегритета

У складу са савременим трендовима и достигнућима развијених демократских друштава, у Министарству одбране и Војсци Србије посебно је уређена област изградње интегритета, чија је сврха јачање транспарентности, одговорности и смањење ризика од корупције. Деловање организационих целина Министарства одбране и Војске Србије превасходно је превентивног карактера, а у случају коруптивног понашања предузимају се прописане мере.

Министарство одбране и Војска Србије постигли су значајне резултате у области изградње интегритета и профилисали се као пример добре праксе како у Републици Србији, тако и у међународном окружењу.

Сарадња са организацијама цивилног друштва

Поштујући основне принципе на којима почивају демократска друштва и уважавајући потребу цивилног друштва да учествује у најважнијим процесима у вези са пословима безбедности и одбране, Министарство одбране активно учествује у различитим активностима сарадње са организацијама цивилног друштва. У том смислу успостављена је сарадња са бројним удружењима и другим организацијама цивилног друштва, у складу са обостраним интересима.

Serbian Armed Forces Civil-military Cooperation activities were aimed at providing support to the authorities and the population in eliminating the consequences of natural disasters (rescuing the population affected by floods, major snowfalls and heavy rainfall, participation in extinguishing large-scale fires). Activities such as providing medical assisting to the population, repairing and clearing roads, assistance in water supply and similar activities, have also been carried out.

Building Integrity

In accordance with modern trends and achievements of developed democratic societies, the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces have specifically regulated the area of building integrity, with the aim to strengthen transparency, accountability and reduce the risk of corruption. The actions of the organisational units of the Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces are primarily preventive, and in the case of corrupt behaviour, prescribed measures are taken.

The Ministry of Defence and the Serbian Armed Forces have achieved significant results in the area of building integrity and profiled themselves as an example of good practice both in the Republic of Serbia and in the international environment.

Cooperation with Civil Society

The Ministry of Defence actively participates in various cooperation activities with civil society organisations, while observing the underpinning principles of democratic societies and recognising the need for the civil society to participate in the most important security and defence processes. In this sense, cooperation has been established with numerous associations and other civil society organisations, in accordance with mutual interests.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

IN LIEU OF A CONCLUSION

Ради заштите и остварења националних и одбрамбених интереса Република Србија наставиће са промовисањем кооперативне безбедности, доприносом очувању и изградњи мира и стабилности у региону и свету, као и изградњом способности система одбране

In order to protect and pursue national and defence interests, the Republic of Serbia will continue promoting cooperative security, contributing to the preservation and building of peace and stability in the region and world, as well as building the capabilities of the defence system

Усветлу савремених промена и динамике међународних односа мултиполарност се све више издваја као кључно обележје које обликује глобални поредак. Након периода униполарности, растућа моћ нових економских и војних сила, као и све значајнија улога регионалних актера, доводе до прерасподеле моћи и промене равнотеже снага, што може бити извор појачаних напетости између великих сила.

Стратегијско окружење Републике Србије постаје све сложеније, брзо се мења и тешко га је предвидети. То је последица деловања бројних чинилаца, као што су промена односа између великих сила, глобализација и фрагментација, демографски трендови, надметање за ресурсе, економска неједнакост, сепаратизам, екстремизам, климатске промене и слично. Динамичност и непредвидивост представљају посебан изазов, јер нове ситуације и непредвиђени догађаји могу директно да утичу на безбедност Републике Србије.

Обележја стратегијског контекста Републике Србије захтевају развој дугорочних политика, стратегија и планова за заштиту и остваривање националних и одбрамбених интереса. Прилагодљивост и превенција, стално праћење и анализа дешавања у окружењу, смањење економске и војне зависности, као и вешта и мирољубива спољна политика јесу приступи који ће доприносити напретку Републике Србије. Подједнако је важан и развој одбрамбених способности и капацитета који ће омогућити брз и ефикасан одговор на угрожавање безбедности Републике Србије и њених грађана.

Војна неутралност је стратегијско опредељење и одбрамбени интерес Републике Србије. Република Србија не намерава да се прикључи ниједном војном савезу, али је опредељена да развија сарадњу са другим државама и међународним организацијама, у складу са међусобним интересима и потребама.

Република Србија своју одбрану заснива на концепту тоталне одбране који представља опредељење о начину организовања, припреме и извођења одбране свеобухватним и јединственим одговором система одбране на изазове и претње безбедности од значаја за одбрану, односно коришћење свих расположивих ресурса за потребе одбране, нарочито у условима ванредног стања и рата. Опредељење за његову примену произилази

Иn the the light of contemporary changes and dynamics of international relations, multipolarity is more and more distinguished as a key characteristic that shapes the global order. After the period of unipolarity, the strengthening of new economic and military powers, as well as the increasingly important role of regional actors, lead to redistribution of power and change in the balance of power, which can be a source of heightened tensions between the great powers.

The strategic environment of the Republic of Serbia is becoming increasingly complex, rapidly changing and difficult to predict. It is a consequence of the action of numerous factors, such as the change in relations between the great powers, globalisation and fragmentation, demographic trends, competition for resources, economic inequality, separatism, extremism, climate change, and the like. The pace of change and unpredictability are special challenges, because new situations and unforeseen events can directly affect the security of the Republic of Serbia.

The characteristics of the strategic context of the Republic of Serbia require the development of long-term policies, strategies and plans for the protection and pursuance of the national and defence interests. Adaptability and prevention, constant monitoring and analysis of events in the environment, reduction of economic and military dependence, as well as skilful and peaceful foreign policy are approaches that will contribute to the progress of the Republic of Serbia. Equally important is the development of defence capabilities and capacities that will enable a quick and effective response to threats to the security of the Republic of Serbia and its citizens.

Military neutrality is a strategic commitment and defence interest of the Republic of Serbia. The Republic of Serbia does not intend to join any military alliance, but is determined to develop cooperation with other states and international organisations, in accordance with mutual interests and needs.

The Republic of Serbia bases its defence on the total defence concept, reflected in the way to organise, prepare and carry out defence with a comprehensive and joint response of the defence system to security challenges and threats of importance to defence, i.e. the use of all available resources for the needs of defence, especially in the states of emergency and war. The decision for its implementation stems from the international position of the Republic of Serbia, security challenges and threats, human and material

из међународног положаја Републике Србије, изазова и претњи безбедности, људских и материјалних потенцијала, способности и капацитета за одбрану, историјског наслеђа, искустава ослободилачких и одбрамбених ратова и одлуке о војној неутралности.

Ради заштите и остварења националних и одбрамбених интереса Република Србија наставиће са промовисањем кооперативне безбедности, доприносом очувању и изградњи мира и стабилности у региону и свету, као и изградњом способности система одбране. Сарадња са другим државама и међународним организацијама, као и учешће у мултинационалним операцијама, остаће један од приоритета политике одбране Републике Србије.

Развој система одбране одвијаће се у складу са плановима развоја, са тежиштем на развоју способности за војну одбрану. Развој способности за војну одбрану треба да обезбеди одвраћање од оружаног угрожавања Републике Србије, као и ефикасан одговор на оружане претње безбедности. Поред тога, биће унапређене и способности за цивилну одбрану, како би се створили услови за супротстављање претњама безбедности невојним средствима, сачували животи грађана и материјална добра.

Ефикасно и ефективно управљање системом одбране предуслов је успешног одговора на угрожавање безбедности Републике Србије. С тим у вези у наредном периоду биће унапређени нормативни, организациони и други аспекти ради јединственог управљања, командовања и руковођења снагама одбране у миру, ванредном стању и рату.

И поред интензивног научно-технолошког развоја и повећаног значаја наоружања и војне опреме, људи су и даље одлучујући чинилац за исход савремених војних операција. Привлачење младих и способних људи у систем одбране и њихов професионални развој биће један од приоритета свих институција у систему одбране. Такође, наставиће се са унапређењем услова живота и рада, као и друштвеног статуса и стандарда припадника Војске Србије и других снага одбране.

У наредном периоду наставиће се са опремањем наоружањем и опремом снага одбране. Тежиште у опремању биће на развоју способности за одвраћање и ефикасан одговор на оружаног угрожавања Републике Србије. Главни извор опремања

potentials, defence capabilities, historical heritage, experiences from liberation and defence wars, and the military neutrality.

In order to protect and pursue national and defence interests, the Republic of Serbia will continue promoting cooperative security, contributing to the preservation and building of peace and stability in the region and world, as well as building the capabilities of the defence system. Cooperation with other states and international organisations, and an participation in multinational operations, will remain one of the priorities of the Republic of Serbia defence policy.

The development of the defence system will be implemented in accordance with the development plans, focusing on the development of military defence capabilities. The military defence capabilities development should ensure deterrence against armed threats to the Republic of Serbia, as well as effective response to armed threats to security. In addition, the capabilities for civil defence will be improved, to enable countering security threats with non-military means and save lives and property.

Efficient and effective management of the defence system is a prerequisite for a successful response to threats to the security of the Republic of Serbia. In this regard, in the coming period, the normative, organisational and other aspects will be improved for the purpose of unified management, command and control of the defence forces in peace, state of emergency and war.

While there is intensive scientific and technological development and the increased importance of arms and military equipment, people are still the decisive factor for the outcome of modern military operations. Recruiting young and capable people to the defence system and their professional development will be one of the priorities of all institutions in the defence system. Also, the improvement of living and working conditions, as well as the social status and standard of the Serbian Armed Forces and other defence forces personnel will continue.

The acquisitions of weapons and equipment for the defence forces will continue in the coming period. The focus of equipping will be on the development of capabilities for deterrence and effective response to armed threats to the Republic of Serbia. The main source of acquisitions will be the national defence industry, with continued development in order

наоружањем и опремом биће домаћа одбрамбена индустрија, чији ће се развој наставити и у наредном периоду, како би још више доприносила изградњи одбрамбених способности.

Предуслов развоја система одбране је стабилно финансирање одбрамбених потреба. У том смислу финансирање Министарства одбране и Војске Србије и других институција система одбране биће засновано на потребама, али и економским могућностима земље, како би се обезбедили макроекономска стабилност и уравнотежен развој свих области друштва.

Република Србија наставиће да редовно и на транспарентан начин информише домаћу и страну јавност о раду и развоју свих институција у систему одбране. Такође, наставиће се са унапређењем односа са организацијама цивилног друштва ради добробити система одбране и грађана Републике Србије.

to provide additional contribution to the defence capabilities building.

A prerequisite for the development of the defence system is stable funding of defence needs. In this sense, funding of the Ministry of Defence, the Serbian Armed Forces and other institutions of the defence system will be based on the needs, but also the economic strength of the country, in order to ensure macroeconomic stability and balanced development of all areas of the society.

The Republic of Serbia will continue to regularly and transparently inform the domestic and international public on the operation and development of all institutions in the defence system. Also, the improvement of relations with civil society organisations will continue for the benefit of the defence system and the citizens of the Republic of Serbia.

МЕДИЈА ЦЕНТАР „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
e-mail: medijacentar@mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Продаја
011/3201-810, 3241-254
e-mail: komercijala@mod.gov.rs

Књижара
Београд, Васа Чарапића 22
тел. 011/2184-925

MEDIA CENTRE 'ODBRANA'
Belgrade, 19 Braće Jugovića St.
e-mail: medijacentar@mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Sales
011/3201-810, 3241-254
e-mail: komercijala@mod.gov.rs

Bookstore
Belgrade, 22 Vase Čarapića St.
Tel: 011/2184-925

СР – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

355.3(497.11)"20"

355.02(497.11)"20"

БЕЛА књига одбране Републике Србије / [приредили Дејан Стојковић... [и др.]] ; [превод Гордана Кубура, Синиша Божовић, Александра Ђерић] = White Paper on Defence of the Republic of Serbia / [editorial board Dejan Stojković... [et al]] ; [translation Gordana Kubura, Siniša Vožović, Aleksandra Đerić]. – 1. изд. = 1st ed. – Београд : Медија центар „Одбрана” = Belgrade : Media Centre 'Odbrana', 2023 (Београд : Војна штампарија = Belgrade : Vojna štamparija). – 91 стр. : илустр. ; 28 см. – (Библиотека Војна књига / [Медија центар „Одбрана”]. Едиција Војна публицистика ; књ. бр. 2599) (Library Vojna knjiga / [Media Centre 'Odbrana']. Edition Vojna publicistika ; bk. no. 2599)

Срп. текст и енгл. превод. – Текст штампан двостручно. – Тираж 600. – Реч министра одбране: Стр. 7-8.

ISBN 978-86-335-0844-5

а) Србија. Војска – 21в б) Одбрана – Војни аспект – Србија – 21в

COBISS.SR-ID 128356361

9 788633 508445